

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasznos petit sor egyszer 20 fill.
Minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilvánt. sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, márczius 25.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérezik: Felekezetiések.

A képviselőház ülése.

Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf.

A transzváli háború.

**Széll Kálmán és a magyar-német színelő-
adások.**

Heltai-Polónyi nem párbajoznak.

Gabonauzsora Csanád vármegyében.

Az aradi Sárcsey.

Jobbra nézz, balra nézz!

Mit is akar Keglevich?

**Néppárti jelöltek Aradmegye választókér-
leteiben.**

Háromliter liter bor a csatornában.

Kisleányok a parketten.

Halálra kínzott feleség.

Tárcza: A karabélyos kapitány. Irta: Lam-
pérth G. — **Első szerelem.** Irta: Zoltán O.

**Regény-Csarnok: Egy titkos rendőr kaland-
jai.** Irta: Conan Doyle.

Felekezetiések.

Arad, márczius 24.

Magyarországon sohasem volt teljes a felekezeti béke. Most azonban, talán azért, mert az egyházpolitikai törvények vitája nagyon hosszú ideig tartott, valóságosan fel van szitva a békétlenség a különböző felekezetek között. Lehet, hogy nem ez az ok, de tény, hogy a legképtelenebb megkülönböztetések kezdenek napirendre kerülni. Ugron Gábor azt mondja, hogy ő üldözött katolikus, a protestánsok sok dologban vélik érezni a vallási türelmetlenséget, a zsidók pedig,

mint mindig, ezuttal is érzékenyek, a legkisebb neszre felriadnak és szinte kutatva keresnek a más felekezetbeliek között ellenségeket.

A közéletnek legujabb és legszörnyűbb betegsége ez most és valóságos rémlátással lehetne következtetést vonni e kinos bajból, ha elgondoljuk, hogy mindjobban kezd elfajulni s elfajulását megakadályozni emberi hatalom alig képes.

Hát nem elég nekünk a magunk baja? Küzdelmet folytat a magyar saját hazájában tóttal, románnal, némettel, ráczzal s az ördögök tudnak hirtelen elsorolni, hogy még mi s miféle nemzetiségekkel. Szocialista, anarkista, kommunista-csoportokkal és áramlatokkal. Küzdelmet és pedig elkeseredett küzdelmet folytatnak egymással a politikai pártok. Ellenünk tör az osztrák gazdasági politika, melyet kontrakarrizálni a legnagyobb erőfeszítésre van szükségünk. Hát már most felekezeti különbségek szerint is szembe szálljon a magyar a magyarral? Egymást rontják a földbirtokos főurak és a kereskedelemmel foglalkozó pénzemberek, az ipar a mezőgazdasággal, a kisipar a nagyiparral, a nagybirtok a kisbirtokkal, a munkás a munkaadóval elkeseredett harcra folytat. Hát most már a lelkiismereti szabadságot is elvigyük-e vajjon arra a mezőre, melyen ezer érdek forradalma viv egymással dúló csatákat?

Bizony uristen, hogy erre nincs szük-

sége ennek a sokat zaklatott szegény nemzetnek, melynek elég ereje lehet arra, hogy az említett érdek-összeütközéseket mind leküzdje és kiegyenlítse, de annyi ereje nem lehet, hogy ha most elfajul benne a felekezeti békétlenség, — ennek kegyetlen rombolásait megakadályozni képes legyen.

Pedig ha idejekorán és pedig társadalmi uton, nagy gondossággal, türelemmel és jóakarattal nem segítünk a bajon, — a nyakunkra nő. Már is olyan helyeken, olyan társadalmi egyesülésekben van fészke ennek a szörnyű nyavalyának, ahol éppen nem gondolta senki, hogy befészkelhetné magát és aki alaposan megfigyeli megnyilatkozásait, éles szemmel meglátja eredetét, forrását, — föltétlenül arra a következésre jut, hogy jóformán mindenütt apró zsörtölődésekből, kicsinyes és ártatlan törekvésekből veszi eredetét. Egy-egy kis összekoczezanás, mely társadalmi osztályok között történik meg, alkalmat ad arra már, hogy könnyelműen gondolkozó emberek a saját igazukat, vagy csak vélt igazukat is a felekezeti türelmetlenség leple alá rejtve igyekezzenek érvényesíteni.

Igaz, hogy ezt a hangulatot bőséges anyaggal táplálja most az agrár-merkantil politika, melynek mindkét tábora magában szitva a felekezetek közötti gyűlölség materiálisait. Szinte érthetetlen, hogy ellenségek ezek, mert úgy van, hogy az ag-

TÁRCZA.

A karabélyos kapitány.

Irta: Lampérth Géza.

Az ezerhatszázhetedik év tavaszán, egy ragyogó virágillatos, madárdallos májusi reggelen fényes díszmenet indult vala dobok pergése, trombiták zengése és ágyuk dörgése közepett a semptei várból Nyitra felé. A „nemes urfiak“ aranytól, ezüsttől, skófiuntól csillogó gyönyörű banderiuma nyitotta meg a sort. Csupa délczeg ifju kurucz sarjadékból állott ez a banderium, melynek élén a vezérlő generális, Bercsényi Miklós tizenhétéves kedves Laczkó fia tánczoltatta büszkén pehelylábu, cifracsótáros Tatár paripáját.

Nyomban utánuk gördült kényelmes puha ringással Bercsényi fejedelmi pompájú hatlovas díszhintója. Ketten ültek benne. Maga a cserkoszhorus hős vezér ragyogó kurucz tábornoki egyenruhájában és jobbán egy tündöklő szépségű nő uszályos fejedelmi bitoröltözetben. A kuruczok nagyasszonya volt ez a szépséges nő, vezérlő fejedelem felesége, Hesszeni Sarolta.

A felső vidék előkelő kurucz urai, a Forgáchok, Csákyak, Eszterházyak és Balassák követték a hintót s végül nyolczszáz farkasbőrös deli huszár zárta be a menetet.

Öt év óta nem látta a szerelmes asszony imádott fejedelmi urát, öt hosszú éve tartották már szegényt Bécsben — aranyos, selyem kalitkában igaz — de mégis keserves rabságban. Most nagy kegyelmesen megengedték végre, hogy meglátogassa.

A cél az volt, hogy a mire az egész német armádia nem képes, azt e gyöngye asszony puha kis kacsója, szerelmetes csókja cselekedje meg. Fegyverezze le Rákóczyt. Térítse meg a kurucz oroszánt a térdet-fejet hajtó labancz-birkanyájába. A tehetetlenségnek micsoda csimborasszója! De hát ilyen vala a bécsi észjárás.

A német rabságban ígérte is talán, az az epedő szívé asszony, hogy megtéríti férje urát, eresszék csak hozzá. De itt a szabad magyar földön, ahol magyar lélek melege sugározza körül, magyar virágok illatoznak be utját, mely az édes cél felé egyre rövidül, ah, gondolhat-e itt arra a kicsikart ígérethez? Gondolhat-e másra, mint hű szerelmére, szerelmes urára... szerelmes urának ölelő karjára, csókos ajakára?!

Tánczolnak a paripák, robog a hintó, fogy fogy az ut egyre és mégis mi hosszan tart, Istenem! Mi hosszan a szelek szárnyán szállni vágyó szerelemnek!

A gavallér generális azzal iparkodik kurtítani az időt, hogy Rákóczy dicsőségéről fest ragyogó képeket a fejedelem-asszony lelke elé.

De az nyugtalanul, izgatottan csak közbe-közbe vág. Hányadszor már, Isten tudja:

— Messze van-e még, generális uram?

— Amott sötétlik Nyitra vára, fölséges asszonyom, azon túl meg egy ugrás éppen Tapolcsány.

Mert úgy volt a terv, hogy Rákóczy a tapolcsányi táborban fogadja hitvesét.

Nyitra vára ott látszott csakugyan s mind-egyre közelebb. S imhol a vár alatt, a májusi nap verőfényében, karabélyos kurucz vitézek fegyvere villant meg s Rákóczy lobogóit bontogatta a tavaszi fuvalom.

— A nyitrai vitézek jönnek is már ehol, fölséged alázatos udvarlására — magyarázta Bercsényi rejtett mosolylyal az egyre sűrűbb oszlopokban közeledő kurucz hadak értelmét.

Egész fényes armádia bontakozott ki lassan-lassan a távolból. Ragyogó tarka sokadalomban jöttek a zöld vadászok, az udvari palotások, a francia gárda, élükön a főméltóságokat viselő urak csapata a fejedelmi udvari kornéta alatt.

Nem lett volna asszony Hesszeni Sarolta, ha ez a káprázatos pompa nem hízelt volna húságának. De a lelke mélyén mégis úgy szeretete volna, ha mihamarább túl esnék az ünnepi szertartásos ceremóniákon. Mennyi időt elrabolnak ezek ismét.

rár és a merkantil politika, a szó nemes értelmében, egymással nem is lehetne elentétes. Mindkét érdek egyformán nagyfontosságú s egymást kiegészítő gazdasági érdek. Hogy mégis a merkantilizmus Magyarországon korábban erőhöz jutott, mint az agrár érdek, ez nem büne a merkantilizmusnak, hanem erénye. Alig érthető tehát, hogy e két gazdasági áramlat egymással késhegyig menő harcot folytattak.

Még kevésbé érthető azonban, hogy ebbe a harcba a felekezeti békeletlenség a legnagyobb mértékben belekeveredett, mert hisz a magyar mezőgazdák és nagybirtokosok, akiket az agrár érdek megillet, a legkülönbözőbb vallásfelekezetekhez tartoznak éppen úgy, mint ahogy a merkantil érdeket képviselő tábor is a különböző vallásfelekezetek hive.

Hogy ennek daczára mégis felekezeti éle lehet a két tábor politikai küzdelmének, ez nem természetes dolog, ennek mesterségesen készült háttere van, mely még ma rejtély azok előtt is, akik beavattaknak látszanak a dologban. Ám tény, hogy a felekezeti türelmetlenség ebből a forrásból kezd átszivárogni a magyar társadalomba. Isten óvja meg ezt az országot a vallási viszályokból keletkező szerencsétlenségektől. P.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 24.

Választással kezdődött a mai ülés. Akadálytalanul megválasztották a kvótabizottság tagjait s ezután Plósz Sándor igazságügyminiszter két órás beszédben felölelte ugyszólván az összes igazságügyi kérdéseket.

Nagy figyelemmel hallgatták fejtegetéseit, különösen a jogászok, kik ma szinte teljes számban jöttek el. A miniszternek egyes kijelentései beszéde közben is sokszor zajos tetszésben részesültek. Végül pedig igen sokan siettek üdvözlésére. A hatásnak senki sem örült jobban, mint az a szép hölgytársaság, a mely a karzaton hallgatta a papa beszédét. Ott ugyanis a miniszter három bájos leánya ült

egymás mellett, kik közül a középsőről azt mondják, hogy olyan jogtudós, ki egyetemi tanároknak a fogas kérdéseit is megfejti, de a saját kérdéseivel sokszor zavarba hozott nem egy híres jogászt.

A miniszter beszéde után a részletes tárgyalást hamar elvégezték.

Bejelentések.

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Plósz Sándor Darányi Ignác és Cseh Ervin miniszterek.

A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Elnök jelenti, hogy Zichy Jenő gróf párisi tanulmányutrá hat heti szabadságot kér. A Ház megadja.

Dedovics Gyula jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvbe Visontai Somának egy törvényjavaslatra vonatkozó indítványa van bejegyezve az ügyvédi nyugdíj tárgyában.

Következett a

kvótabizottság választása.

Elnök figyelmezteti a képviselőket, hogy a házszabályok értelmében foglalják el helyüket. A szavazás megkezdődik.

Beválasztották a kvótabizottságba: gróf Apponyi Albert, Buzáth Ferencz, gróf Csáky Albin, Falk Miksa, Horánszky Nándor, Láng Lajos, Matkovics Sándor, Pulszky Agost, Tisza Kálmán és Tomasics Miklós képviselőket.

Az igazságügyi költségvetés tárgyalásának a folytatása következett ezután.

Az igazságügyminiszter beszéde.

Plósz Sándor igazságügyminiszter: A polgári perrendtartást maga is igen sürgősnek és fontosnak tartja éppen a jogegység szempontjából. Az alapelvek kidolgozása céljából összehívott bizottság buzgón folytatja munkálatait s ezzel szemben neki, mint miniszternek csak az a feladata és kötelessége, hogy a bizottság működését támogassa és munkáját elősegítse. És meg is történt. Az első tervezet még a nyár folyamán készen lesz és a nyilvánosság elé viszik megbirálás céljából. (Általános élénk helyeslés.) A sommás eljárást hibáztatja Janits; kifogásait nem ismeri el, mert ha vannak is hibák, azok elenyészők. A polgári perrendtartás során rendezni a fizetési meghagyások ügyét is. (Helyeslés.) Ugyancsak akkor lesz gondja a tőzsdetanács, illetve a tőzsdébiróság reformjára Ujból megállapítják annak hatáskörét (Zajos helyeslés) természetesen a szakkörök meghallgatásával (Tetszés és helyeslés).

A lajstrom-rendszert helyesnek tartja és

megfelelt a várakozásnak, ha valahol hiba van az csak az ottani viszonyoknak tudható be.

A telexkönyvek rendezését szintén is sürgősnek és szükségesnek tartja. Elég hi hogy ilyen rendszer alapján készült telexkönyv rendszerünk. Egyik legfőbb óhaja, hogy magkönyvünk legyen és hogy főképen rövid rgyar telexkönyvünk legyen, a telexkönyvek ügyek rendezéséről. Az a legnagyobb baj lönben, hogy telexkönyvünk nem felel meg tényleges birtokviszonyoknak (Zajos felkiáltás igaz!) Ezen akar leginkább segíteni, még pe lehetőleg legalább is részleges kataszteri felrészlettel (Élénk tetszés). Az eljárást, a betétsz készítést egyszerűsíti. (Helyeslés).

A büntető novella tárgyában az előmunkák már erősen folynak s arra irányulnak hogy a gyakorlati életben előfordult visszásgokat megszüntessék. Ide vágnak a leányvesztés, a részletfizetési áruügyek, a gabonaszóra, káros üzletátruházások stb., a melyek nézve törvényjavaslatokat fog mielőbb bejeszteni. (Zajos helyeslés.)

Az ügyvédi rendtartás reformálására mi nem gondol. A numerus klausus behozata szükségesnek nem tartja. (Élénk tetszés.) népességen úgy segít, hogy egységes jogi végzettséget állapít meg. (Helyeslés.)

Ami az ügyvédi nyugdíjügyet illeti, e nézve az ügyvédi kamarákat fogja meghatározni.

Az új bányatörvény a nyár folyamán kész lesz.

Az új büntető eljárás.

Tudva van, hogy törvény kötelezte arra hogy a büntető perrendtartást életbe léptessék. Nem ismeri el, hogy az új büntető eljárás annyira hibája volna, mint a mennyit felsorolták. Ha vannak hibák, az természetes, minden törvénynek vannak hibái, ma még azonban kárjai volna e hibák miatt a törvényt reformálni. Nem hiszi, hogy a 437. § kétséget kelthet. Ha a kuria úgy értelmezné csakugyan e szakaszt, hogy akként módosíthatja a verditket hogy felmentő ítéletet marasztalóvá változtatson, úgy szóló azonnal törvényjavaslattal járulna a képviselőház elé. (Zajos helyeslés.)

Ami a vizsgálatok miatti kifogásokat illeti, oda fog törekedni, hogy a nyomozat és a vizsgálat közötti egyensúlyt helyreállítsa. Oda fog hatni, hogy a csendőrség a nyomozásban nagyobb mérvben vételesség igénybe. Intézkedik az iránt, hogy az esküdtzseknél előforduló nehézségek nyilvántartassanak egy későbbi általános intézkedés céljából.

Adminisztratív dolgokról beszél ezután. Segíteni fog a bírák, kezelők javadalmazásán, de csak amennyiben a pénzügyi viszonyok megengedik. A viszonyosságnak Ausztriával való

Oda is sugta Bercsényinak:

— Csak aztán röviden, édes generális uram.

Sortüzek roppanása reszketteté meg egyszerre a levegőt s az ut mentén kétfelől sorakozott hadsorból kivált egy csapat, a vadonaton piros egyenruhás, farkasbőr kaczagányos, karabélyos huszároké. Kapitányuk néhányadmagával egyenesen a hintó mellé ugratott s kivont karddal katonásan köszönté a főgenerálist, várván kegyelmes ordréit.

Gyönyörű szál legény volt ez a karabélyos kapitány. Termete daliás fejével magasabb társainál. Napsütötte barnapiros arcát kaczkias szép fekete bajusz díszíté s barna fürtök dúshulláma omlott alá a széles két vállára. Kifejezésteli nagy szemében tüzlélek lángja lobogott s férfias tekintetében parancsoló méltóság s valami kimondhatatlan édes gyönyörűség ömlött el.

A generális nem adta ki a várt parancsot s a kapitány köteles engedelmességgel csak lovagolt tovább a hintó mellett és nézte, csodálta betelni nem tudó mohó gyönyörrel a bábajos fejedelem asszonyt. Ám az egy tekintetere sem méltatta. Nyugtalanul, idegesen babrált ruhája csipkéjével s lelke valahol túl a hegyeken, a tapolcsányi tábor felett repdesett. Ott, a hol a világ minden daliájánál szebb, kedvesebb, drá-

gabb dala várja őt, az ő egyetlen szerelme, rég látott, epedőn óhajtott férjura, a vezérő fejedelem. Mit törődnek ő egy karabélyos kapitánnyal.

Lopva tekingetett Bercsényi rejtett édes mosolygással hol jobbra, hol balra s az ordré, a mit várt a kapitány, s indogya csak késett.

— Adja ki már az ordrét, édes generális uram, Istenre is kérem — szölt végre a fejedelem — kapitány uram még elnyel a tekintetével — tevé hozzá pajkos gunnyal — pedig én már csak másnak tartogatom magamat...

— Fenséged kérése parancs! — felelt gavalléros készséggel Bercsényi, aztán kemény, katonás szóval a kapitány felé fordult:

— Menjen kigyelmed, kapitány uram, és a karabélyosokat rendelje ki!

A kapitány tisztelgett és visszaugratott huszárai közé. Ott lepattant a lováról, a csuhadárók körülfojták s fekete kócsagtollas, gyémántforgós zöld kalpagot tettek a fejére, párducz-kaczagány helyett bibormentét adtak vállára és drágaköves fejedelmi aranybuzogányt jobbába. Így szállott újra a már ott váró kedves andaluziai ménjére, Déliára, mind az egész had pedig egyszerre tiszteletteljesen lepattant a lóról. Trombiták zendültek, rézdobok perdültek s tisztelő katonák, hajlongó zászlók sorfalai között

lovagolt vissza a hintóhoz most a karabélyos kapitány, a ki nem volt más, mint maga a vezérő fejedelem.

Bercsényi kiugrott a hintóból, katonásan tisztelgett fejedelem ura előtt és átvette a hadvezérlést.

Dobok, trombiták ujongó szava újra föharsant, a nyitrai vár ormán megdördültek a ágyuk s megkonduktak a székesegyház harangjai. De a két szomju ajak forró, édes csókjanak czuppanásához, a két epedő szerelme szív dobogásához mi vala mindez, mi vala...

Első szerelem.

Írta: Zoltán Olga.

Az inas már háromszor nézett be az orvos szobájába s őt mindannyiszor ugyanazon helyzetben találta. Nem aludt, csak mélyen elgondolkodva látszott lenni. A lámpa-ernyő homályos volt arczára s még így is látni lehetett feltűnő halványosságát. Egy fekete keretes papírlapot tartott a kezében s mereven bámult a semmiségre. Inasa aggódva szemlélte gazdájának szomorú vonásait, szólni azonban nem mert, a doktor nem szerette, ha bármikor is háborgatták.

A thea már régen kihült s az esteli érintetlenül maradt az asztalon. Az orvos lelke ez más világban kalandozott s szívében soha nem érzett fájdalom nyilallott.

Még felesége halálakor sem szenvedett úgy, mint e percben.

rendezéséről kijelenti, hogy az eddigi állapotokon segíteni akar s illetve változtatni fog. Érdekeinket Ausztriával szemben mindenesetre úgy fogja megvédeni, hogy állami önállóságunk megsérte ne legyen. (Zajos helyeslés.)

Még az építkezésekről beszél. Az idén több törvényszéki épületet állítanak fel, így péld. Kolozsvárt is. A költségvetést elfogadásra ajánlja. (Zajos helyeslés, A minisztert számosan üdvözik.)

A részletes tárgyalás.

Következett a részletes tárgyalás.

Komjáthy Béla és Polónyi Géza feleslegesnek és károsnak tartják a kuriánál a czimosztást, mert a czim csak gátolja az előléptetés. Ezt tapasztalatból tudják. A táblabírákat pedig ne osszák be a kuriához, mert az ilyen bírának nincs meg a kívánt tekintélye. Ha szükség van a kuriánál személyszaporításra, nevezzenek ki több kuriai bírót.

Plósz miniszter: Nem tartja egyelőre szükségesnek a kuriai bírák szaporítását. Ha később szükségesnek mutatkoznék, úgy szaporítani fogja és a segéd bírák intézményét megszünteti. Polónyinak a debreczeni bíróságok külföldi millygyertyáira vonatkozó panaszát meg fogja vizsgálni. (Helyeslés.)

Bernáth Béla a tokaji járásbírátságot félti.

Komjáthy Béla Ungvárnak törvényszéket kíván.

Nagy Nihály Kecskeméten a bíróság lakbérért emelni kívánja.

Molnár Béla, Bernáth Béla és Tomcsányi László után

Plósz miniszter megnyugtató válaszokat adott.

Ezzel az igazságügyi költségvetés tárgyalását befejezték. (Zajos éljenzés.)

A hétfői napirendre a honvédelmi tárca költségvetését tűzték ki.

Ezzel az ülés egy órákor véget ért.

TAVIRATOK.

Hazatért főherczegok.

Bécs, márczius 24. (Saját tud. táv.)
Ottó és Ferdinánd Károly főherczegok Egyiptomból visszaérkeztek.

A Reichsrath elnapolása.

Bécs, márcz. 24. (Saj. tud. távirata.)
A miniszterelnök átiratalag értesítette a Reichsrath két házának elnökségét, hogy a Reichsrath e hó 25-étől kezdve ő Felsége megbízásából elnapoltatik.

Pedig azt hitte, hogy annak a képe, kinek halálát e lap jelentette, régen elmosódott emlékében és csak most érezte, most tudta, hogy eddig is csak ez, csak ez egyetlen emlék volt szívének és ifjúságának fájo és gyönyörűség és üdvössége. Leányait férjhez adta, boldogok, ő maga is szép, tisztességes carriere után megérdemelt csöndes jólétet s nyugodalmat élvez, s mégis úgy érzi, hogy bár egész életén át vidámnak és boldognak képzelte magát, sohasem volt igazában az.

Igen, így van; most, most későn tudja biztosan azt. És most már biztosan tudja, hogy élt mostanáig szerelem nélkül, vagy olyan szerelemmel szívében, a mit sohasem mert magában bevallani.

Kezében tartja a fekete keretes lapot, s onnan nem a szomorú szavakat olvassa le. A fekete keretes lapnak minden betűje édesen sugja feléje: szeretlek. Igen, azt is tudja, hiszi, érzi, hogy az asszonynak egész életét tönkretette, az is boldognak, vidámnak látszott, mint ő jó maga, s mégis szívében az iránta való szerelem rettenetes szenvedésével vonszolta napjait maga után.

Szerették egymást gyermek szerelemmel. A lány tizenhétéves, a fiu huszonkettő. Drága ifjúság, mikor először nyilatkozik meg a szív!

— Ez első, egyetlen szerelmem, szeretni többé nem fogok, e szerelem élet és halál. Ez tehet jóvá, rosszá engemet. — Így mondta a gyermek leány és jóslata beteljesült. Elt lát-szólag vidáman más férfi oldalán, de szívének

Az angol alsóház ülése.

London, márcz. 24. (Saját tud. táv.)
A polgári szolgálat költségvetésének tárgyalása során Farrell azt indítványozza, mondja ki a Ház, hogy az ir katolikusok egyetemi kiképzetéséről való gondoskodást nem tartja elegendőnek s azt kívánja, hogy a katolikusoknak könnyítések meg az egyetemi kiképzést vallási érzelmeik megsértése nélkül.

Balfour melegen pártolja az indítványt és kijelenti, hogy mindent el fog követni, hogy az országot megnyerje nézetének. Az indítványt végül 175 szavazattal 91 ellenében elvetették.

A sztrájk.

Falkenau, márczius 24. (Saj. tud. táv.)
A munkások ma csaknem teljes számmal dolgoznak.

Rokitzan, márcz. 24. (Saj. tud. táv.)
A rokitzani járásban csak 32 bányamunkás sztrájkol a Starok czég vejvanovi bányájában.

Egyről-másról.

(Vadász-nap. — A Ver Sacrum. — A városliget multjából. — Behavazott tavon. — Tiszák gyásza. — Potpourri.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Reminiscere után előszedik a puskákat és fényesre pucolják. A telivér vadász embernek már ilyenkor nincs maradása. Számolja a napokat Oculi vasárnapig, mert hát a régi vadász regula szerint: Oculi — da kommen sie . . . Azok a hosszú, finom csőrű madarak, melyek titokban érkeznek és titokban szállnak tova. A szalonka a tavasz előhírnöke, mert az erdőben tulajdonképpen ilyenkor kezdődik az élet, a tavasz megpezdülése, az a bűbajos misztérium, melyet megérzünk a föld erős, nyers kipárolgásában, melyet elárul az a sejtelemszerű zöldes árnyék, a mi ilyenkor már ott lebeg a bokrok, a csaltok fölött.

A régi Rómában nagy ünnep volt a ver sacrum, a szent tavasz. Jupiternek áldoztak ilyenkor s nagy ünnepeket tartottak, a melyben az egész város részt vett. Ez az ó-kori szokás átment az újabb korba is és még csak

fájó sebet, nem volt oly ir, mely behegesztette volna.

— Nem hiszek az egyetlen első szerelemben — gondolta a fiu — mióta a világ fönnáll szeretni többször szokás! Majd elfelejtem.

Igy okoskodott, mikor összeveszték. És felejtett. És szeretett. Azt vélte, feljt, azt vélte, szeret, s szívében mily gyakorta megújult egy eltemetettnek vélt fájo emlékezet. Ő csak egyszer szeretett, mert bár tagadjuk, s szeretni többször vélünk, első, első szerelmünket ki felejteti velünk? . . .

Most tudja már a fekete keretes lapról tisztán leolvassa hát! Mily balga volt, mily dőre, előtte állt egy élet boldogsága, gyönyöre, üdve, mámore, s elvágta — egy szeszély, vagy gög, vagy mit tudja ő, hogy mi? Egy rossz indulat, az ördög. Mert ő volt az oka, az bizonyos. És majd álmatlan éjjelein megjelenik előtte az az asszony, s számon kéri tőle ifjúságát, életét, boldogságát. Mit felel majd akkor?

— Megállj! hisz bár csak most ébredtem annak a tudatára, boldogtalanabb voltam százszorta náladnál . . .

Maga előtt látja a kies fekvésű szép kis fürdőhelyet. A levegő balzsamos, az ég mindig kék. A zöld fák, a pázsit, madarak éneke, a zene . . . És az ifjúság! A fiatal szív mindennek örül.

Olyan egyszerűen ment minden. Megszerették egymást az első perczben. Senki mást nem láttak, senki mással nem törődtek, csak szótték az álmokat, az édeset, a

nehány évtizeddel ezelőtt a fővárosban is nagy divat volt fölavatni a tavaszt. Ilyenkor összekapoltak az emberek és mentek át Budára. Pírosra főtt sonka, kacsapecsénye, turós, meg lekváros rétes került a nagy, födeles kosárba, és a családnak valamelyik erős legénysarja vitte a csobolyót. Afféle kis hordó-féle volt ez és egy-egy jobb módu polgárcsalád 25—30 icz-czés csobolyót is vitt bucsura. Valóságos tábor lepte el a század tizes meg huszas éveiben a régi csillagvizsgáló környékét s ezerszámra tan-yázott a kopár sziklatetőn.

A városligetet még akkoriban nem szerették a pestiek. Egészen a neyyvenes évekig csak a mágnes világ járt oda, vagy azok a törzsökös pesti polgárok, akik egymás után építették nyaralójukat a Király-utcaza felőli gesztenyefa allee-ban. Amolyan igazán népies mulatóhely, mint a bécsi Wurstelprater, nem volt a régi Pesten. A munkások, a köznép előszeretettel ment el messzebb a várostól, ki egészen a Rákos megyére, az Ujépület mögött elterülő pusztára sivatagra. Kedvetlenül, közömbösen heverték a zsendülő réten az emberek — és valóban, volt valami közöny azokban a régi pestiekben, a mi még az annyi századokon át fennállott török hódoltságra emlékeztetett. A Lászlószky majorban annak idején a pesti jeunesse d'oreé tagjai csaptak nagy mulatságokat, s ide röpitette ki tüzes négy lovon Sándor Móriczot a kedvencz divat.

A régi világban márczius derekán már melegen sütött a nap s a Zugliget csaltjai tele voltak illatos ibolyával. Ma mintha a föld, a levegő, a napsugár is hidegebb lenne. A kik délvidékre menekülhetnek, még azok a boldogok is írják haza a panaszos leveleket: *Meránban esik a hó . . .* A barackfák, a mandulák rózsaszínes virágait hó borítja és hó földi Abbázia fölött a Monte-Maggiore-t. A datolya- és legyezőpalmák mintha dideregnének. Aránylag legmelegebb *Cirkvenicza*. A mint az időjelző állomások kimutatásait olvassuk, azokból is látjuk, hogy itt egész télen a legmelegebb volt. Olcsó is ott az élet, nem úgy, mint a drága Abbáziában. Olcsósága mellett kellemes, de azért mégsem bir az ottani vállalat prosperálni s Abbázia viszi el a temérdek pénzt. Mert hiába, a magyar embernek mindig kedvesebb volt az idegen, s mert nálunk, a ki üdülni megy is,

szépet. Egymásé lesznek, az már bizonyos. A fiu még tanul, a lány majd biztatja. Egy városban fognak lakni, naponta látják egymást.

És ha majd végez a fiu, párok lesznek ők ketten. Hogy elmulattak ezen! Hogy is lehetne az másképen? No még csak a kellene. Az egyetlen leány, apa, anya szemefénye szeressen, a kit akar, legyen boldog a gyermek.

Es a városban újra találkoztak. A levegőben volt valami. A fiu tartózkodóbb lett, a leány szemérmesebb. A fiu büszke, érzékeny, könnyen bántható. Egy kicsiségen, egy semmin jöttek össze. Most már emlékezik, ő volt a hibás, biztosan tudja, hogy éktelen haragjában s göggyében valamit félreértett. Többet nem beszéltek ők ketten . . .

Ilyen, ilyen az a nagy szerelem. Arra is emlékezik, hogy a leány egészen oda lett a fájdalom miatt, de bár ő is szenvedett, fennhéjázó büszkeségében hajthatatlan maradt, a kérelemre nem engedett. Ivott. A bor, a bor! Keserű volt, rossz volt, de megszokta, aztán soha többet el nem hagyta.

Ennyi volt. Mi történt azután? Hát semmi. Uri ember megtanulja a tettetést. Az élet keréke forgott tovább.

Neki derüsen, úgy hitte az asszonynak is úgy. És most itt a vég! Meghalt. Ő is idős. Egy napon majd ő is az örök bíró elé kerül. De mikor? Meddig kell várnia? Vágyik reá, sietne ő utána . . .

Hátha találkoznának. Hiszen van más világ. Talán megbocsát?

S lehetne újra kezdeni?

feszíteni akar. Már pedig feszíteni a lapos matrózspakával, a fehér flanel ruhával jobban lehet Abbáziában a sok fess bécsi, meg budapesti szalmaözvegy asszonyka között, mint Cirkvenciában, a hová pihenni szokás menni s nincs divatban az utálatos déli korzó, a civilizációnak ez a vesszőfutása.

Hideg, bóra, hó stb. daczára már a ki délen van, az marad ott, itthon pedig lassanként haldoklik a szezon. Vele halt meg Sooe Tamásné — Tisza Polinis, aki olyan nagyon szerette a társaságot, hogy még a nyolczvanadik esztendején tul is eljárt jourozni. Leánya volt Tisza Lászlónak, Biharmegye egykori dietai követének és Teleky Kata grófnőnek. Nővére Tisza Lajosnak, a híres adminisztrátornak. A ritka szellemes urnót mindenütt szerették, egyike volt azoknak az asszonyoknak, akik még tudtak levelet írni és konverzálalni. Prototipja az igazi empire-szalonnok dámáinak. Soha büszkébben szegénységet viselni nem láttam, ahogy azt Tisza Polin viselte. Még legintimebbjeinek sem panaszkodott, azt hiszem zugolódó szó nem hagyta el ajkát soha. Vas egészsége, életkedve a legutolsó időkig nem hagyta el s a kis összetöpörödött testben oly élénk szellem, oly életkedv tanyázott, hogy mai kifáradt unatkozó fiatal asszonyok megirigyelhették tőle. Szinte csudálom, hogy képes volt tavasszal meghalni, mikor annyira szerette a kikeletet, mikor első látogatója volt rendszeren a zsendülni kezdő városligetnek! Nem várta most meg a rügyfakadást, de meghalt, mikor meghalt a szezon.

Mert a szezon meghalt, a jövő feltámadás reményében az országos kaszinó parentálta el, ahol „megfogyva bár, de törve nem“ még egy utolsó mulatásra gyűlt össze a pesti társaság. Berkes, meg Radics huzta a talp alá valót, Atzél Béla pedig animálta a társaságot. Ő nem volt se fáradt, se bágyadt, persze nem régen jött meg a Rivieráról, s a jour-robottól szerencsésen megmenekült. Különbén esett szó az elmúlt farsang örömeiről s szóba került az eljövendő nyár. *Hova mégy?* — kérdésre csak *Párisba* — volt az egyhangu felelet. De beszéltek a miramare-i nászról is. Ehhez mindenki igyekezett a lehető legünnepélyesebb arcot vágni, mert hisz a völegény családjával a legtöbb gentry család rokonságban van.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 24.

Ausztriát és Magyarországot is felkérte Transzvál a békéért való közbenjárásra. Erre a kérésre külügyminiszteriumunk nagy udvariasággal és sajnálkozására kifejezésével visszautasítólag válaszolt, mint a többi hatalmak Monarchiánk — mondja a külügyminiszter jegyzéke — élénken óhajtja, hogy vége szakadjon a délafrikai vérontásnak, s szívesen járna közbe a békéért, ha mindkét fél hajlandó lenne a közvetítést elfogadni, de mert Anglia részéről ki van zárva, a kérést monarchiánk nem teljesítheti.

Evvel a felelettel is elveszítettek a burok egy darabot reménységükből. Háboruban és békében egyformán a maguk erejére vannak hagyva. A mit elérnek, a maguk jóvoltából érhetik csak el.

A mi a harctéri híreket illeti, az érdeklődés középpontján ez idő szerint *French* tábornok és a burok részéről *Olivier* tábornok állanak. A Basuto-földért folyik közöttük a mérkőzés. *French* feladata megakadályozni azt, hogy *Olivier* átlépje a Basuto-föld határát. Ez azonban annál bajosabban fog sikerülni, mert a sza-

kadékos, hegyes vidéken az angol lovasok erős hátrányban vannak a bur sereggel szemben.

Mai távirataink a következőket jelentik:

Fokváros, márczius 23.

Milner kormányzó Dordrechtbe érkezett.

London, márczius 23.

A *Times*-nek jelentik Lourenco-Marquesból 19-iki kelettel: Félhivatalos jelentés szerint azért küldöttek Transzvál határára portugáliai csapatokat, mert Gézaföldön zavargások támadtak. Hir szerint egy csapat benszült Transzválból betört Gézaföldre és ott egy nagy törzssel viszályba keveredett. A kormányzó, a ki nem volt képes a lázadást leverni, sürgősen segítséget kért. Egy csapat gyalogságot és lovasságot küldtek oda két ágyuval.

Warrenton, márczius 23.

Az ellenség tegnap a hid őrsége ellen heves puskatüzélést kezdett, a melyre az angolok időről-időre feleltek. A tüzéség nem lépett akcióba. Valószínű, hogy a folyón való átkelés *elkeseredett harczzal fog járni*. Ideérkezett hírek szerint az Oranje északnyugati határán lakó farmereket, a kik már visszatértek otthonukba, visszarendelték és utasították, hogy a folyón át Transzválba menjenek.

London, márczius 24.

A Reuter-ügynökség jelenti Kronstadt-ból: A kormány ragaszkodik az elszánt ellentálláshoz. A kommandókat nagy számmal mozgósítják. A *burgherek elszántabbak mint valaha*. *Steyn* elnök proklamációt bocsátott ki, a melyben felszólítja a burghereket, hogy a fegyverrehívásnak engedelmességesnek, az angoloknak semmiképen segítségükre ne legyenek, a *fegyvert le ne tegyék, hacsak a végső szükség nem kényszeríti rá őket*. A ki ez ellen vét, azt mint hazaárulót a legszigorubbán fogják büntetni.

Bécs, márczius 24.

Ausztria-Magyarország Transzválnak a közvetítésre vonatkozó kérelmére tagadólag válaszolt.

Ausztria-Magyarország — ugymond a külügyminiszter válasza — élénken óhajtana, hogy a délafrikai vérontás véget érjen, s hogy a béke helyreálljon és szívesen volna hajlandó e cél elérésére közreműködni. *A közvetítő akció azonban csak az esetben volna lehetséges, ha mindkét hadviselő fél hajlandó volna a közvetítést elfogadni. Minthogy azonban ez a feltétel nincs meg, Ausztria-Magyarország nem teljesítheti a délafrikai köztársaságok kívánságát.*

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *Udvöske*, operette. Este: *Az ember tragédiája*, dráma. Tövölgyi Margit felléptével. (Páratlan bérlet.)

Hétfő: *Az ember tragédiája*, dráma. Tövölgyi Margit búcsúfelléptével. (Páros bérlet.)

Kedd: *Aranykakas*, bohózat. (Páratlan bérlet.)

Szerda: *Mignon*, opera. (Páros bérlet.)

Csütörtök: *Névtelen levelek*, bohózat. (Páratlan bérlet.)

Péntek: *Névtelen levelek*, bohózat. (Páros bérlet.)

Szombat: *Ninon*, opera. (Páratlan bérlet.)

* **Lejo Lili visszajön.** *Lejo Lili* vasárnap reggel a gyorsvonattal Budapestre utazik, hogy ott egy filharmonikus próbán részt vegyen. Mint már említettük, onnan Eszékre megy, honnan Prágába kell utaznia. *Leszkay* igazgató ma arra kérte a művésznőt, jöjjön vissza Eszékről két előadásra, melyet *bérletben* kívánna az aradi közönségnek adni. A művésznő nem te-

hetett ígéretet, mert maga nem tolhat prágai vendégszereplését. Készséggel megígérte azonban, hogy Eszékről azonnal megteszi a szükségeseket, hogy a prágai cseh operaelőadás első napjaira szünetet adjon neki. A hét folyamán értesíteni fogja *Leszkay* igazgatót, visszajöhet-e. Ha igen, akkor bérletben olyan opera kerül vele színre, melyet ő nem játszott nálunk.

* **Az aranykakas.** *Blumenthal* és *Kadell* mulatságos bohózata már régebben nem került színre. E héten kedden elevenítik fel, melykalommal *B. Ruzsinszky* Ilona fogja a komédiásmárosné szerepét eljátszani. A többi szereplő régi marad.

* **Tövölgyi Margit bucsuja** *Tövölgyi Margit* az évad folyamán többször volt színház kedves vendége. Ezuttal utolszor jött át a színházról vendégnek. *Madách* halhatatlan műsoraiban Éva szerepe művésze gazdag skálájával kifejtésére hálás alkalom, így a legszebb szerepüket fogja hátrahagyni. Ő maga a közönség elismerésével fog távozni most is, mint eddig minden föllépte után. Ámbár a közönség *Lili*ért lelkesedett most napokon át, a holnap előadásra is már igen sok jegyet váltottak.

* **Koczalszki Raoul hangversenye.** Holnap vasárnap délután 5 órakor tartja meg *Koczalszki Raoul* udvari zongoraművész hangversenyét Fehér Kereszt szálloda nagytermében. Az érdekes hangverseny műsora ez:

I. rész. *Mozart*: Fantasia (D-moll). *Hummel*: *Larghetto* (op. 18). *Glück-St.-Sans*: *Caprice* „Ceste“ből. II. rész. *Chopin*: a) Cis-moll etudje. *Des-dur nocturne*. e) *Fantasia impromptu*. d) *A-cis polonaise*. e) Cis-moll keringő. III. rész. *Rubinstein*: A.: F-moll *Barcarolla*. *Delibes* L.: *L'escarpolette*. *Wagner-Liszt*: *Lohengrin*, *Elsa feddése*. *Koczalszki Raoul*: a) A-moll *Gavotte*. b) *Etude* op. 57. *Liszt*: *Rapsodie Hungariae*.

A hangverseny elég nagy érdeklődést keltett Arad zenekedvelő közönsége és méltán nagy híre van a fiatal művészeknek, ki főképp *Chopin* műveinek bemutatásában kiváló. A mód, melylyel *Koczalszki Raoul* műveit interpretálja, valóban zseniálisnak mondható: jelesleg a szabad, alkotó költői utánezat. Benne egyesül a mintegy faragott plasztikája az alagondolatok élezésének, a bensőséggel érző természet melegével s a föladatát biztos öntudattal uraló egyéniség erejével. Nagyfokú *Koczalszki* művészi technikai képessége is, úgy a renki külső nehézségek diadalmas legyőzésében, mint az ütésre nézve, mely jelentékeny hangbővítést ér el, s hogy a béke helyreálljon és szívesen volna hajlandó e cél elérésére közreműködni. *A közvetítő akció azonban csak az esetben volna lehetséges, ha mindkét hadviselő fél hajlandó volna a közvetítést elfogadni. Minthogy azonban ez a feltétel nincs meg, Ausztria-Magyarország nem teljesítheti a délafrikai köztársaságok kívánságát.*

A hangversenyre a jegyek előre válthatók *Klein Mór* könyvkereskedésében. Árak: *Közönség* 3 frt, *zártszék* 2 frt, *belépő-jegy* 1 frt.

* **Névtelen levelek** a címre a színház e havi mulatságának. Mulatságos bohózat, melyből a francia származású, a színházi iroda jelentés szerint, nélkülözi a két-, illetve az egyértelműségeket. A helyzetekből folyó komikumban van a mulattató ereje. A szintársulat már rég próbálja a gyorsmenetű bohózatot, mely csütörtökön fog először színrekerülni.

* **Kétnyelvű kardalososok.** A kolozsvári Nemzeti Színház karszemélyzete körlevelet küldött az ország valamennyi kardalósához, kik ellen ama terv ellen, hogy a magyar kardalosos német színelőadásokon is résztvehessenek. Ugyancsak kikelnek az ellen is, hogy néhány színigazgató szabadon szervezhessen karszemélyzetét azokból az énekesekből, akik az egyelőre kötelekén kívül állanak. A körlevél felhívja a kardalósokat, hogy védekezzenek a tervből levő merénylet ellen, s bizzanak meg a karszemélyzet irányításában.

* **A transzváli háború a színpadon.** A müncheni rendőrség *eltitotta* az ottani *Variété*-színháznak, hogy a színpadaikon kinematográf segítségével képeket mutasson be a transzváli háborúról, mert ezeknél a képeknél a közönség tetszésének és nem tetszésének tapssal vagy fütty-szóval adott kifejezést.

* **Az Ostoba Wilson.** Mark Twain egyik legjobb műve, az Ostoba Wilson első kötete megjelent a legjobb könyvek című vállalatban. Alig van idegen író, a kit a magyar olvasó közönség annyira ismerne és kedvelne, mint Mark Twaint. Műveit tehát nem igen kell ajánlgatni. Az Ostoba Wilson-ról csak annyit említünk meg, hogy a legjavából való amerikai detektiv-regény, persze a szó átvitt értelmében, mert azokat a borzasztó bonyodalmakat, melyek két kis gyermeknek az elcseréléséből származnak, nem detektiv oldja meg, hanem a detektiv szerepre vállalkozó Ostoba Wilson egy rendkívül okos és derék ügyvéd, a kit azonban a közvélemény egy ifju korában mondott látszólag helytelen megjegyzése miatt öregségig ostobának tart. A regénynek sok rémes részlete van, s bővelkedik u. n. megható jelenetekben, de természetesen ezeket is bearányozza Mark Twain kedves humorá. Az Ostoba Wilson első része, mint a legjobb könyvek minden kötete, díszes vászonkötésben egy koronáért kapható a Légrády testvérek könykiadó hivatalában (Budapest, Váci-körút 78.) valamint minden könyvüzletnél is.

* **Kedvezmény a tanuló ifjuságnak.** Leszkay András igazgató *Az ember tragédiája* hétfői előadására oly kedvezményben részesíti a tanuló ifjuságot, mint márczius 15-ikén. Az iskola pecsétjével ellátott igazolványra *hétfőn délután 3—5-ig* a tanuló minden helyre válthatnak jegyet. A színház pénztárosa csak arra kéri az ifjuságot, hogy akik egy áru helyre váltanak jegyet, egy igazolvánnyal tegyék azt.

* **Az Oratórium-egylet** elnöksége kéri az egyleti tagokat, hogy a hétfői rendes próbán este nyolcz órakor a Schreyer-konzervatóriumban megjelenni sziveskedjenek.

Szell Kálmán és a magyar-német színelőadások.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 24.

Az országos színészegyesület küldöttsége megérkezett ma Szell Kálmán miniszterelnöknél, mint a belügyminiszterium vezetőjénél avval a kéréssel, hogy a Relle István magyar-német vegyes színészkezdése ellenében az egyesület álláspontját tegye magáévá. Az egyesület nem tartja ugyanis megengedhetőnek, hogy magyar színházigazgató német előadásokat is tarthasson és magyar színészek vegyesen német előadásokon is közreműködjenek. Ezt a színészegyesület Relle Istvánnal szemben határozatba is foglalta. Relle a határozat ellen a belügyminiszterhez felebbezett, s ez a felebbezés vitte informálás végett a küldöttséget a miniszter elé.

Arra kérte a küldöttség Szell Kálmánt, hogy a kérdés elbírálásánál tegye megfontolás tárgyává az egyesület határozatát. Egyben azt is kérték, hogy a kellő ellenőrzés lehetővé tétele végett, kötelezze a miniszter Relle Ivánt arra, hogy jelentse be szerződött tagjainak névsorát az egyesületnél. Harmadik kérésük az volt, hogy a vidéki színigazgatóknak tiltsák meg azt, hogy a színészegyesület kebelébe nem tartozó tagokat vehessenek fel társulataikba.

Szell Kálmán válaszában élénken hangsúlyozta, hogy a magyar színészeit ügyeit szíven viseli és kijelentette, hogy abban az esetben, ha a pozsonyi speciális viszonyokra való tekintettel megengedné Rellének a kétnyelvű előadásokat, ezt ahhoz a feltételhez fogja kötni, hogy társulata magyar tagjai a német előadásokon csak néma szerepekben vehetnek részt.

Ami azt a kívánságot illeti, hogy Relle jelentse be az egyesületnél társulata tagjainak neveit, azt a miniszterelnök maga is racionálisnak tartja. Hogy pedig a vidéki igazgatók csak egyesületi tagokat alkalmazzassanak, ezt az egyesület szempontjából igen kardinális érdeknek tartja s ez végre is sokkal fontosabb

az igazgatók érdekénél. A vidéki színészet ügyét az egész vonalon a legnagyobb érdeklődéssel kíséri — mondotta azután Szell — és mindig készségesen támogatja anyagilag és erkölcsileg is, amikor módjában van.

A küldöttség örvendezve hallgatta a miniszterelnök kijelentéseit s bár némi lehangoltságot keltett az, hogy a speciális pozsonyi viszonyokra való tekintettel a német-magyar előadások engedélyezését kilátásba helyezte, az ellenőrzésre s a magyar tagoknak a német előadásokból való kizárására vonatkozó álláspontja osztatlan tetszéssel találkozott.

Heltai—Polónyi nem párbajoznak.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 24.

Hirt adtunk arról a kemény összeszóvalkozásról, a mely a főváros pénzügyi bizottságában tegnap Heltai Ferencz és Polónyi Géza országgyűlési képviselők között kerekedett. Az immár nem szokatlan módon a személyes élű tusa első következménye az volt, hogy szemszédett vádak és gyanúsítások röpültek egyik mérköző féltől a másik fejéhez. Természetesen Polónyi volt, a ki gyanúsított — legalább Heltai igv értelmezte a szavait. A vitatkozás folytán mindenki el volt készülve arra, hogy egy pár munka nélküli párbajkard — vagy esetleg pisztoly — alkalmi foglalkozáshoz jut.

Heltai Ferencz ma Gajári Ödön és Molnár Béla által provokáltatta is Polónyi Gézát. Az ügy azonban Polónyi magyarázata folytán békés elintézésért nyert kölcsönös magyarázatokkal és sajnálkozásokkal.

Erről az eredményről Heltai segédeinek felükhöz intézett következő levele számol be:

Nagyságos

Heltai Ferencz dr. országgyűlési képviselő
urnak

Helyben.

Tisztelt Barátunk! Megbizásod folytán ma a képviselőházban felkerestük Polónyi Géza urat, hogy nevedben tőle a köztetek tegnap a székes fővárosi pénzügyi bizottság ülésében fennforgott szóváltás tárgyában felvilágosítást, esetleg lovagias elégtételt kérjünk.

Polónyi Géza ur, — utalván egyben a lapokban megjelent közlésekre is — ismételte előtünk, hogy már tegnap, mikor Heltai magát általa gyanúsítva látta, a bizottság nyílt ülésében tiltakozott az ellen, mintha ő Heltai Ferenczet legtávolabbról is gyanúsítani akarta volna. Már tegnap hozzátette egyúttal, hogy ha ennek dacára a bizottságnak egyetlen tagja az ő magatartásában Heltai Ferencz ellen gyanúsítást látna, késznek nyilatkozik tőle a bizottság színe előtt férfiasan bocsánatot kérni.

Alólirottak e nyilatkozat után részedről konstatáltuk, hogy Polónyi Géza ur magatartását illetőleg félreértés forgott fenn, melynek fennforgása Polónyi Géza ur fenti nyilatkozata után megszűnt és konstatáltuk evvel, hogy az általad használt kifejezések Polónyi Géza ur magatartásának félreismeréséből eredtek, a minek folytán Polónyi Géza ur előtünk azt a kijelentést tette, hogy a veled szemben használt kifejezések is az általad történt félreértésnek lévén folyománya, azokat szintén meg nem történnék kívánja tekinteni.

A dolgok ily állásában a fennforgott félreértés és ebből támadt összeszóvalkozás tárgyában, miután sértési szándék sem egy oldalról, sem kölcsönösen fenn nem forgott, semminemű további intézkedést nem tartunk szükségesnek, — megjegyezvén, hogy ezen

levelünk tartalmát Polónyi Géza urral is közöltük.

Fogadd kiváló nagyrabecsülésünket.

Budapest, 1900. márczius 24.

Gajári Ödön s. k.

Molnár Béla s. k.

Végre egy affér, melyet békésen elintézték anélkül, hogy az ártatlan levegőbe lyukakat lőnének. Bármilyen különös ez: szenzációsabb a fegyveres elintézéseknél. Mellékesen — okosabb is.

Gabonauzsora

Csanád vármegyében.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 24.

Daczára annak, hogy a sok mindenféle károsodás után elrendelték a gabona-uzsora hivatalból való üldözését, csanád vármegye battonyai és kovácsházai járásaiban egész vigan folyik még ma is a szegénysorsu gazdálkodók kiszipolyázása. Egyes kereskedők visszaélnék az általános pénztelenséggel s a termelőket annyira megsarczolják, hogy már e miatt feljelentés is történt a büntető bírósághoz.

A feljelentők Farkas Mihály, Erdélyi József és Farkas Flora battonyai lakosok, kik mint levelezőnk jelenti — a Bark és Fia cég battonyai bevásárlója, Grosz Bertalan ellen adtak be vádat gabonauzsora miatt. Az esetet tudósítónk a következőkben mondja el:

Grosz Bertalan, a ki igen jó módban él, fogatot és egyenruhás kocist tart, még 1897-ben a fentemlített gazdától 200 métermázsza kukoriczát vásárolt négy forintjával oly feltétel alatt, hogy a kukoriczát 1898. május havában tartoznak szállítani. Előlegül a három termelőnek lefizetett 790 frtot.

Közeledett a szállítási határidő. Ekkor Grosz Bertalan felkereste az eladókat s értéksükre adta, hogy ő, tekintettel a rossz időkre, nem fizetheti meg a kialakult 4 frtot a gabona métermázsájárt, csak 3 frt 95 krajczárt. Farkasék már akkor elköltötték a kapott előleget, pénzüik nem volt, hogy a 790 frtot visszafizesék, így kénytelenek voltak belenyugodni a helyzetbe és beletörődni abba, hogy métermázsánként öt krajczárral kevesebbet kapjanak a megalkudott árból.

De ez csak a kisebbik baj volt.

Az történt, hogy a három gazdának a rossz termés következtében mindössze csak 84 métermázsza kukoriczája termelt. Most tehát ők mentek el Grosz Bertalanhoz s elmondották neki, hogy 200 métermázsza kukoriczát nem képesek szállítani. No de Grosz Bertalannak jó szíve van, talált módot arra, hogy a gazdákon segítsen. Csakhogy ebben nincs semmi köszönet.

Grosz a gazdákkal abban egyezett ki, hogy hat forinttal számítja a nem szállított 116 métermázsza kukoriczát, vagyis összesen 696 frtot követel rajtuk; megengedte azonban nagy kegyesen, hogy a 696 frtért 80 métermázsza búzát szállítsanak neki augusztusban, nyolcz forintjával. A szegény emberek belementek ebbe is, hogy csak bajuk ne essen.

De hát a buzatermés se ütött be: Farkasék tíz és fél métermázsával kevesebb búzát liferáltak a bevásárlónak. Grosz Bertalan most a következő számítást csinálta: A buza ára kurzus szerint 9 frt 20 kr., ez tíz és fél métermázsza után kitesz 96 frt 60 krajczárt. Hozzáadva 6 frt 85 kr időközi kamatot, a követelés kitesz 103 frt 45 krajczárt.

Grosz a kérdéses összegekről váltót állított ki s a váltó-adósságot minden további megkérdezés nélkül bekebelezte a három szegény

földműves házára, természetesen, hogy a gazdák költségén. A két Farkas és Erdélyi végre tudatára jött annak, hogy be vannak csapva s a felháborodott battonyai gazdák ösztökölésére Grosz Bertalan ellen megtették a feljelentést.

Egész Csanádmegye kíváncsian várja most, mi lesz a vége ennek a nagy furfangossággal keresztül vitt gabona-uzsorának.

Az aradi Sarcey.

— Válasz a „Magyar Szó“ cikkére. —

Arad, márczius 24.

Az *Eszter* című bibliai melodráma bemutatása alkalmával vettem magamnak azt a bátorságot, hogy nyíltan kimondjam, mi a véleményem *Zöldy Márton* irodalmi kihágása felett. Beismerem, kemény volt a szó, talán kiméletlen is, de előre kell bocsájtanom, hogy ha mondtam is azt, hogy a mindenható Jehova, ha a bibliai Hámánt felakasztotta, bár akasztotta volna mellé az *Eszter* szerzőjét is, ez a kijelentésem, — amint a bírálat tenorja különben jelzi is, — szatirikus izü akart lenni és semmi esetre sem akart azzal a komolysággal birni, mint a közvádoló vádindítványa, midőn vádlottat a büntető-törvénykönyvre való hivatkozással halálbüntetéssel kívánja sújtani.

A *Magyar Szó* fenti című cikke tehát nem jó uton jár, ha bírálatom ezen szavainak ily komolyságot tulajdonít. Mert, ha úgy állana a dolog, mint a *Magyar Szó* mondja, akkor talán még megeshetik velem, hogy *Zöldy* ur gyilkosság büntetése való felbujtás címén ellenem a bünvádi feljelentést megteszi.

Nem tartom érdemesnek, hogy az *Eszter*-féle irodalmi kihágással bővebben foglalkozzam, mert igazán nem is tudnám hamarjában, hogy hol, melyik részében: drámai szerkezetében, a darab felépítésében, a párbeszédekben, egyesek indokolatlan járás-keelésében és még indokolatlanabb éneklésében, tüntessem-e ki az abszurditást, az írói járatlanságot és gyengeséget.

Nem őseredetiséget akartam bírálatomba önteni, mint azt *Lucián* ur gondolja, nem! — hanem keserű gunynyal akartam ostromozni, a szinirodalom terén felburjázott kalmár szellemet, mely előtt csak egy cél lebeg: apró pénzre felváltani a legszentebbet, a legmagasztosabbat is, csak hogy nagy pénzt vehessen ki a szerző a jámbor közönség zsebéből.

Ha ezen törekvésemet „új kritikai irány“-nak nevezi *Zöldy Márton* ur, nem szégyenlem, nem restellem! Sőt büszke vagyok ezen új irányra és csak azt sajnálom, hogy oda fönt a központban, a fővárosban nem tudott ez az „új irány“ lábra kapni és hogy ott a régi irányban maradt a bírálat. Sajnálom irodalmi és nemzeti szempontból, hogy a fővárosi bírálat nem ostromozza kiméletlenebbül az oly szinirodalmi terméket, mely előtt nincs szent; mely előtt az Ur szent szava nem több, mint a kiáltó bohóc ezen szavai:

— Tessék besétálni, csak 10 krajczár!

Mely előtt a vallás mysteriuma, a hit malsztja nem egyéb, mint csalogató szó arra, hogy irodalmi bohócok kéregető tényérjába egy-két fillért dobjunk; mely előtt az erkölcs-telenség, a trágárság szentelt kegyszer a színházi belépőjegyek elárúsítására és mely előtt az iskola, a templom, a szülői ház tiszta hajléka csak arra való, hogy sárral megdobassék és hogy ily módon az ifjuság tiszta lelke megmételtyeztessék.

Sokkal méltóbb lett volna, ha a fővárosi sajtó ebbe az irányba terelte volna a bírálat hajóját és nagyon elszomorítónak tartom, hogy azzal a fővárosi méltósággal és hiu fensőséggel lenézi és ledorongolja azt a becsületes, igaz

irányt, melynek a fővárosból kellett volna kiindulnia, nem innen a vidékről és melynek apostola nem aradi Sarceynak, hanem egy fővárosi akademikusnak, Kisfaludistának, vagy Petőfistának kellett volna a dolog rendje szerint lenni.

Csak még az a megjegyzésem, hogy nekem az *Eszter* vegigszenvedése alkalmával az a meggyőződés volt, hogy a bibliai *Hámán* és *Zöldy Márton* egy és ugyanazon kategóriába tartozó alakok. *Hámán* a zsidóság ellen vétett annyit, amennyit *Zöldy* a dramaturgia szabályai ellen És ha *Hámánt* büneiért fel kellett akasztani — — — ergo — — — És ebből a meggyőződésemből, legnagyobb sajnálatomra, nem engedhetek.

Carolus.

TANÜGY.

(—) Magánvizsgálatok a polgári iskolákban. A husvétii magánvizsgálatok az aradi polgári leányiskolában április hó 7-én d. e. 8 órakor, a polgári fiúiskolában pedig április hó 9-én d. e. 8 órakor tartatnak meg.

Jobbra nézz, balra nézz!

(A párisi 400,000 frankos lopás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 24.

Az *Aradi Közlöny* megemlékezett már egy rövid tudósításban arról a vakmerő rablásról, mely e hó 20-án Párisban történt. Ebben a páratlanul vakmerő lopásban rendkívül érdekesek a részletek, melyek csak ma derültek ki s melyekről Budapestén keresztül az alább következő távirati tudósítást kapjuk:

A világtörténetileg híres lopás óta, melyet *Rhampsenit* egyiptomi király kincseskamrájában követtek el, még nem történt oly zseniális tolvajlás, mint a mely a napokban a francia északi vasúttársaságnak 400.000 frankjába került. Ezt az óriási lopást, amely kedden reggel történt meg a párisi északi pályaudvarban minden valószínűség szerint vagy angolok, vagy amerikaiak vitték véghez.

De nemcsak erről híres a lopás, hogy angolok, vagy amerikaiak követték el, nemcsak arról, hogy majdnem egy félmillió frank tűnt el, hanem arról is, hogy igazán zseniális egyszerűséggel, mondhatni együgyűséggel vitték véghez és oly pontosan, mintha csak előre betanulták volna. A lopás egyes részei úgy következtek egymásután, mint a karikacsapás. Most midőn tudomásunkra jutottak a részletek, tényleg úgy tűnik fel a gatzett, mintha nem csak a három tolvaj, hanem a pénz őrzői is — ezek természetesen akaratukon kívül — hosszas idő és gyakorlás árán összetanultak volna.

Nagyon pontosan ment minden. A jobboldali pénz-őrző hallja a parancsszót:

— Jobbra nézz!

Es jobbra nézz; a baloldali pénz-őrző azt hallja:

— Balra nézz!

Es balra néz. Es mig az egyik jobbra a másik meg balra néz — közöttük ellopják a drága kincset tartalmazó zacskót . . .

Az érdekes jelenet így történt. A pályaudvar egyik kapuja előtt egy egylovas fourgon áll (olyan fajtájú kocsi, mint a mi postai csomagszállító kocsijaink) a melyben 630,000 frankot kellett a pályaudvarról a *Banque de France*-ba szállítani. Ez az összeg pedig állt 50,000 frankot a kitevő 500 frankos bankjegyekből, 400,000 frankot kitevő 100 és 50 frankos bankjegyekből és 180,000 frankot kitevő öt-frankos ezüsből.

Chapoutot, a pénztári szolga először a 50,000 frankot dugta a nagy pénztárczájába és ezt a kabátja zsebébe, aztán fellépett a fourgon egyik hágsójára és megfigyelte, hogyan csúszta be *Christophe*, a másik pénztári szolga harmincz pénzes-zacskóban az ércpénzt a kocsi belsejébe. Végre jött *Christophe* azzal a pénzes-zacskóval, mely a 400,000 frankot tartalmazta. *Chapoutot* elvette a zacskót s feltette a bakon *Renaudin* kocsis mellé. A szabályzat úgy írja elő, hogy *Christophe* benn a kocsiban vigyáz a pénzre, *Chapoutot* pedig a kocsis mellé ül, hogy a kocsiba bezárkózott kollégájának a kocsis bakja mögötti kis kerek ablakon benyujtsa a 400,000 frankos zsákokat.

Eddig a pénz-elszállítás rendben megtörtént. Ekkor *Christophe*, ki a nehéz ezüstpénz egy kis toló-kocsin hozta ki ingujjban a pályaudvarról, visszament oda, hogy helyére tegye a kis kocsit és felhuzta a kabátját. Természetesen ez tartott egy kis ideig. Ez alatt *Renaudin* a kocsis már fenn ül a bak jobb oldalán és már magára is kapcsolta a sárvédő-bőrt; *Chapoutot* pedig a fourgon bal-oldalán állott, vigyázva a bakon levő zacskóra, meg a kocsis ajtajára.

Egyszerre csak egy 50 évesnek látszó ur ember közeledik a fourgonhoz és megkopogtatva *Chapoutot* vállát, erősen angolos kiejtéssel kérdezte:

— Merre van a *Boulevard Magenta*?

Ugyanabban a pillanatban egy fiatalabb ur *Renaudin* kocsisához lép és szintén angol kiejtéssel és rövidséggel megkérdezi:

— Un billet por London?

A jelenet most következőleg alakult: *Chapoutot* jobb felé fordul és a *Boulevard Magenta* felé mutat, *Renaudin* bal felé és arra a kapur mutat, melyen át a boulognei jegykiadó pénztárához jutnak. Tehát egyikük se néz a 400,000 frankos zacskóra.

Es most jön a harmadik tolvaj ur. Teljes lelki nyugalommal leveszi a zacskót a bakról és — már mind a hárman futnak is. Harmincz vagy negyven kíváncsi nézte a pénz-szállítást és senkise vette észre, hogy miként tűnt el a tömértelen pénz.

Christophe most már felsőruhában tér vissza, belépett a kocsiba, bezárkózott és a kis kerek nyílás alá lépett, hogy átvegye a 400,000 frankot. *Chapoutot* kinyujta a kezét . . . Egkiáltás . . .

— A zacskó nincs itt?!

Azt hiszi, hogy a zárvédő-bőr alá gurult alányul — semmi!

Semmi kétség — a 400,000 frankos zacskót ellopták.

Örületes izgatottságban szaladnak mind hárman: *Chapoutot*, *Christophe* és *Renaudin* legközelebbi rendőr-állomáshoz. *Chapoutot* annyira magán kívül van, hogy csak a jegyzőkönyv felvétele közben jut az eszébe, hogy 50,000 frankot tartalmazó pénztárcza még belsejében van.

A rendőrség lázas tevékenységet fejt ki, szélrózsa minden irányában sürgönyöz, de senki se remél eredményt, mert a lopás oly lámgyorsan játszódott le, hogy majdnem lehetetlen a kisebb értékű bankjegyekből álló zsákmányt kinyomozni.

A két pénztári szolgálra nem gyanakszik, hiszen mindkettő már huszonöt év óta a szolgálatban. *Christophe* nem volt jelen a lopásnál és a mi *Chapoutot*-t illeti, a vasúttársaság még kedden este megtartott igazgatósági gyűlésén elhatározta, hogy őt továbbra is megajándékozza bizalmával.

Mit tehet róla a három szegény ember, hogy akaratukon kívül szerep jutott nekik e

oly jelenetben, mely méltó lenne arra, hogy a Variété-színházak híres Knockabout-jai az ő ismert együgyű, drasztikus modorukban előadják.

Mit is akar Keglevich gróf?

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 24.

Keglevich István gróf megrendszabályozási műveletei, a melyekkel az utolsó hetekben a Nemzeti Színházat boldogította, kissé kellemetlen visszahatást keltettek. Egyebek közt az egyetemi ifjuság a nemes gróf ellen elkeseredett tüntetést is rendezett azért, mert Jászai Marit a márcziusi ünnepségen való részvételben meggátolták. Az intendáns avval felelt, hogy beszüntette a délutáni ifjusági előadásokat, az esti mérsékelt áru jegyeket, egy szóval a retorzió terére lépett. Igazság szerint egy színház vezetőjének a kritika bármilyen faja ellen sem szabad másban, mint művészeti munkában keresnie elégtételt és védelmet, de hát Keglevich ez idő szerint szatrapa módon uralkodik a Kerepesi-ut sarkán.

Ma egy hírlapíró meglátogatta a San-Remoból másodnapja visszaérkezett intendánst és megkérdezte, hogy tulajdonképen mit is akar.

A hírlapíró kérdezett:

— Mit szándékozik tenni Nagyméltóságod a személye ellen irányuló támadásokkal szemben?

Az intendáns pedig felelt:

— Semmit sem. Ignorálom az egész dolgot.

Itt egy kis szünetet tartott a gróf. Azután haragosan folytatta:

— Hazafiatlansággal engem senki sem vádolhat. Elhíheti nekem, hogy a világ egyetlen színházánál sem engedik meg, hogy a színház akármelyik tagja is megszegje a színházi törvényeket és szabályokat. Nézetem szerint inkább azokat érheti a hazafiatlanság vádja, a kik asszonyi dolgot visznek bele olyan hazafias ünnepélybe, mint márczius 15-ike. Hova jutnánk, ha a színháznál mindenki kénye-kedve szerint cselekednék és a neki nem tetsző törvényt és szabályt kijátszanák.

Áttért itt Keglevich az egyetemi ifjuságra.

— Én az egyetemi ifjuság irányában mindig előzékeny voltam, kedvezményes jegyeket adtam nekik, — hálából most ellenem fordulnak. Az igaz, hogy a kedvezményt most megvontam az egyetemi ifjuságtól, s a délutáni ifjusági előadásokat is beszüntettem. De hiszen kérem már csak két előadást rendeztünk volna úgy is, — csak ez a kettő maradt el. Különbben ez előadások műsorát egészen tudtomon kívül állították össze, az nem felelt meg az intenczióknak, melyekért tulajdonképen rendezték. Azután ezek az előadások is oly gyéren voltak látogatva, hogy az igazán sajnálatos. *Pedig nekem lássa igen nagy terveim voltak. Klasszikus drámai előadásokkal akartam az ifjuság hazafias szellemét ápolni.* Az egyetemnek ifjuságának statisztika szerepekre alkalmazásával a szegény sorsuakon akartam egy kissé segíteni. *A jövő színházi szezonban meg is fogom valósítani nagy terveimet.*

Ezek voltak Keglevich gróf nyilatkozatai főbb vonásaiban. A multat mentetgetni hasztalan próbálják, a jövőre általános jelszavakban ígérnek egyelőre meg nem fogható, s így semmiképen nem értékelhető nagy terveket. Az intendáns nagy ambícióit ismerjük, tudjuk, hogy talán legtöbbünknel elevebb álmokat álmodik ő a Nemzeti nagygyá tevéséről. Csak ne fordulna visszajára a kezében minden, mire az álmokból valóság, a tervekből — rendelet lesz.

Néppárti jelöltek Aradmegye választókerületeiben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 24

Aki manapság arra adja a fejét, hogy napról-napra elolvassa a fővárosi ujságok politikai értesüléseit, valóságos chaoszba keveredik, a melyből kiokosodni aligha tud. A hány pártárnyalatu lap akad a kezébe, annyi változatban értesül a dolgok állásáról s még jó szerencse, ha a merőben elmentmondó hírek teljesen meg nem zavarják a fejét.

Ezek a labirintushoz hasonló politikai utvesztők a körül a téma körül forgolódnak, *lesz-e az idén új választás vagy nem.* Mert ezt tették legújabbban a hírlapok aktuális témává. Egyik azt mondja igen, a másik, hogy nem. A könyvatosok szerkesztői már minden formájában megczáfolták az új választásokra vonatkozó híresztelést, még azzal is, hogy nem lehet új választás, mert a választói fuvardijakat újból kell megállapítani a megyéknek ami ha megtörténik is ebben az évben, csak jövőre nyerhet megerősítést és így általános választásról ebben az évben szó sem eshetik.

Mi nem akarunk beleszólani ebbe a politikai találgatásba. Bevárjuk, hogyan dől el a pesti kollégák által megindított tollharc, addig pedig regisztráljuk az eseményeket úgy, amint kapjuk.

Ma például igen érdekes pletykát táviratoz budapesti tudósítónk. A pletyka már ólomtestet öltött, amennyiben nyomtatásban megjelent egyik ma esti budapesti lapban s holnap olvasható lesz egész teljességében itt Aradon is.

Azt írja az esti lap, hogy — de bizony csak készülnek az új választásokra, legjobban pedig a néppárt. A néppárt nagyot akar. Az esti ujság tudni véli azt is, hogy ennek a pártnak *hallatlanul erős kilátásai vannak a sikerre.* Egy tudósítója bejárta az ország összes vidékeit, minden vármegyét és arról értesült, hogy *hetvenhét kerületben fognak felállítani néppárti jelölteket.*

Kijut a jelöltek közül *Aradmegyének is, a hol Pécskán és Világoson szándékozik harcot indítani a néppárt.*

Nem marad ki Csanádmegye sem. Itt a *battonyai* kerület van kombinációba véve. (Ugy sejtjük, hogy az itteni jelölt *Bartha István* csanád-apáczai segédlelkész lesz, a „szivattyus-pap“, ki a minap Csanádmegye közgyűlésén oly nagy feltűnést keltett néppárti izü kirohanásaival.)

Hogy Pécskán és Világoson ki a néppárt jelöltje, arról az estilap nem ad számot.

Megengedjük, hogy a néppártnak kilátása van holmi sikerre, — elvégre mi nek rontsuk el az ő kicsiny játékukat — de ezt már egyenesen tagadjuk, hogy megyénkben, akár Pécskán, akár Világoson (pláne itt), akadna talaja a néppárt maszlagos törekvéseinek befogadására. Am állítsanak jelöltet ha akarnak, ehhez lehet joguk, de hogy a bukás oly fényes lesz, mint a minőben a legutóbbi általános választás alkalmával volt része például *Bartha István* tisztelendő urnak *Babó Lajossal* szemben a battonyai kerületben: az több, mint bizonyos.

A néppárti irányzatnak — ha nem is

kimondott célja — de hatásának biztos eredménye a magyar nemzetiség és a magyar alkotmányos szabadság tönkretétele. Káros, veszedelmes hatalmi irányzat ez, mely nem türi sem a nemzeti önérzetet, sem az egyéni szabadságot, sem a jog érvényét, mert különben perverz hatalmi érdekeit nem tudná győzelemre juttatni. Nincs oly irányzat, mely a magyar nemzet s a magyar állam érdekeivel olyan diametriális ellentétben állana, mint a néppárti törekvések által képviselt nemzetközi klerikális irányzat. Ezzel lesz harcunk és csak úgy fogjuk mi magyarok hazánkat és szabadságunkat megvédelmezhetni, ha ezt a hazaellenes irányzatot leküzdhetjük.

Aradmegye, mely már a szabadságharcot megelőző időkben a *szabadelvi* és *hazafias* megyék élén állott, most, egy fél-század mulva, sem fog a honáruulók táborába lépni. A régi aradmegyei nemességnek méltó hagyományosa az aradmegyei *nép* és beszéljen bár e *nép* bármily nyelvet és valljon bármily vallást, soha sem fog eszközül szegődni annak a klerikális falkciónak, a mely önző hatalmi céljait a magyar nemzet bukásával akarja megvalósítani.

Háromezer liter bor a csatornában

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 24.

Egy egész falu berugna attól a bortól, melyet a közeli napokban *Aradon* a vízbe fognak önteni. Közel *háromezer liter bort* semmisítenek ilyen formán meg abból az okból, hogy az *hamisítva van*.

Ez a borhamisítási ügy hosszú idő óta húzódik már *Aradon* s most ért véget a belügyminiszter határozatával, melynek értelmében a nagymennyiségű bort kiöntik.

Egy elhunyt *aradi borkereskedő* pinczéből való ez a bor, melyről a rendőség kiderítette, hogy hamisítva van s ezt az országos vegyvizsgáló bizottság vegyelemzésének eredménye is megerősítette. Erre a kihágási bíróság a büntetésen kívül a bor kiöntését rendelte el.

Ezzel azonban nem ért véget a dolog. Az elhunyt borkereskedő özvegye folyamodott a tanácshoz, hogy a bort ipari célokra használhassa. Kérelmében felhozta, hogy ő a bor hamisításában nem részes és most olyan rossz anyagi viszonyok között van, hogy a nagyértékű bor megsemmisítése nagy csapás lenne reá nézve. Ajánlotta, hogy sóval denaturálja s hatósági kiküldött jelenlétében szeszt főzet belőle.

A tanács a kérelmet elutasította s erre az özvegy a belügyminiszterhez folyamodott. A minisztertől ma érkezett meg az erre vonatkozó határozat, mely a felebbezésnek helyt nem adva, a bor kiöntését rendelte el.

A megsemmisítendő bor összesen 2727 liter, ebből 1078 liter bakator, 1105 liter kadarka, 486 liter rizling, 118 liter ménesi nevezet alatt szerepel.

A bort a közeli napokban fogják kiönteni.

Hasonló ügy foglalkoztatja most a szegedi rendőrséget, hol — mint hireink közt részletesebben elmondjuk — *Costa Pál* castela-mare del golfoi születésű olasz korcsmárost fogták rajta a hamisbor gyártásán, özv *Kiss Imrénét*, özv. *Bandl Jánosnét* és *Biczók Antal* szegedi korcsmárosokat pedig a hamisbor forgalomba hozatalán. *Costát* pénzzel meg nem váltható két hónapi fogházra, továbbá egy hónapi fogházra átváltoztatható 600 korona pénzbüntetésre ítélte a kihágási bíróság, azonkívül elmarasztalta 818

korona borvizsgálati költség viselésében. Biczkó Antal korcsmárost tíz napi elzárással megváltható 200 korona pénzbírságra, a másik nevezett két korcsmárost öt napi elzárással megváltható 100 korona pénzbírságra ítélte.

A hamisított bor mennyisége itt *négyszáz liter*, melynek besózás utján való denaturálását rendelte el a rendőrség.

HIREK.

— **Stefánia lemond.** *Stefánia* királyi hercegnő tudvalevőleg védnöke volt nemcsak a Vörös-, de a Fehér Kereszt egyesületnek is. Az első tisztségről való leköszönése a tegnapi hivatalos lapban jelent meg. Ma *Stefánia* királyi hercegnő, már mint gróf *Lónyay Elemérné*, a következő táviratot intézte *Tabódy* császári és kir. kamaráshoz, a Fehér Kereszt egyesület elnökéhez:

Sajnálattal értesitem, hogy a Fehér Kereszt védnökségét leteszem.

Tabódy — mint lapunknak táviratozzák — a királyi hercegnőt a lemondás visszavonására óhajtja rábírn.

Jókai Mór is kapott ma táviratot gróf *Lónyay Elemérné*től azért a sürgönyért, melylyel a költőkirály üdvözölte a királyi hercegnőt esküvője alkalmából. A köszönő válasz így hangzik:

Jókai Mór ő méltóságának

Budapest.

Hálás köszönetemet szíves megemlékezéséért.

Stefánia.

— **Fejedelmi eljegyzés.** *Karlsruhe*-ből sürgönyzik: A hivatalos *Karlsruher Zeitung* a nagyherceg nevében közzéteszi *Miksa* bádeni nagyhercegnek *Mária-Lujza* cumberlandi hercegnővel való eljegyzését. Mivel *Miksa* herceg *Baden* prezumpatív trónörököse, ezen eljegyzést, mint a német császári ház és a *Welf*-ház egymáshoz való közeledésének további biztos jelét tekintik. Az a tény, hogy *Cumberland* herceg beleegyezését adta a német birodalomhoz hű záhringi házzal kötendő ezen kapcsolathoz, bizonyítja, hogy a herceg óhajtja a német államjogi viszonyokkal való kibékülést.

— **A tankerületi főigazgató Aradon.** *Nátafalussy Kornél* kir. tanácsos, tankerületi főigazgató tagnap délután Nagyváradról Aradra érkezett, hogy a helybeli középiskolákban szokásos látogatását megtartsa. Az irattárak, valamint az adminisztratív ügyek kezelésének megvizsgálása után ma délelőtt a reáliskola több osztályában hallgatta meg a tanórákat, hogy az ifjuság előmeneteléről személyesen szerezzen meggyőződést. A főigazgató e hó végéig Aradon marad s aztán tovább utazik kerülete többi középiskolájának megvizsgálására.

— **A miniszterelnök Bécsben.** *Szell Kálmán* miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott, ahol ő felsége holnap magánkihallgatáson fogadja. *Szell* tárgyalni fog *Körber* osztrák miniszterelnökkel a kvóta felől, a közös miniszterekkel pedig a delegáció idejéről s este visszajön Budapestre.

— **A radnai kerületből.** A *mária-radnai* választó kerületben kezd pezsdülni az élet: közeledik a márczius 29-ike, mikor a képviselőválasztást megtartják. Ma *Nemess Zsiga* dr. folytatta körutját a kerületbe tartozó községekben. Délelőtt Radnán mondott programbeszédet, onnét Soborsinba, majd délután Tótváradra ment, a hol szintén kifejtette programját.

— **Mozgalmas két napja** lesz Aradnak a holnapi vasárnap és a hétfő. Mintha csak tél közepén lennénk, a mikor tudvalevőleg egyik ülés, koncert, bál a másikat éri. A két érde-

kes nap programja — nem számítva néhány asztaltársasági ülést — a következő:

Vasárnap folyik le Aradon és a vármegyében a gör. kel. román zsinati tagok választása. Az aradi kereskedelmi testület vasárnap d. e. 11 órakor tartja évi közgyűlését a kereskedelmi akadémia dísztermében.

Ugyanakkor megy végbe az aradi izraelita kiházasítási egyesület közgyűlése is az izraelita hitközség tanácstermében.

A *Kossuth Lajos* betegsegélyző és temetkezési egyesület d. u. 2 órakor közgyűlésezik.

4 órakor lesz az első aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület közgyűlése saját helyiségében.

5 órakor *Koczalszki* Raoul a világhírű zongoraművész hangversenye kezdődik a Fehér Kereszt szálló emeleti dísztermében.

Hétfőn d. e. 10 órakor tartja közgyűlését a *Weitzer* János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság.

Ugyanakkor a vármegyeházi nagytermében is lesz ülés: A békés-csanád- és aradmegyei gazdasági egyesületek együttes igazgató választmányi ülése.

Délután 5 órakor az aradi kereskedelmi és iparkamara tart rendkívüli ülést néhány fontos ügyben.

— **Az aradi textil-gyár ügyében** *Aradváros*hoz leirat érkezett a belügyminisztertől. A közgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy *Mayer* John F.-nek a gyár céljaira telket enged át. A miniszter egyelőre nem hagyja még jóvá e határozatot, hanem értesíti a várost, hogy az ügy tárgyalás alatt van.

— **Dumba Miklós halála.** A tegnap Budapesten oly váratlanul elhunyt osztrák politikus, *Dumba Miklós* holttestét ma reggel sógorának, *Joannovits* György nyugalmazott államtitkárnak Király-utcai lakásán nehéz renaissance-szarkofágba tették az *Entreprise* emberei, kik a lakásban pompás ravatalt állítottak fel. A budapesti görög nem egyesült archimandrita déli fél egykor végezte az olajozás szertartását, mely után a koporsót lezárták. A beszterelés ma délután fél négykor volt a halottas háznál. Ezt a szertartást is az archimandrita végezte. Beszterelés után a nyugati pályaudvarra és onnan este fél tizkor Bécsbe szállították a halottat. A temetés holnap délután lesz Bécsben. A halálhírre a *Dumba*-család háziorvosa Budapestre érkezett és kieszközölte, hogy az elhunytat boncolás nélkül temethessék el.

— **A protekció ellen.** A pénzügyminiszter — mint értesülünk — körrendeletet adott ki a protekció ellen. Hivatkozik ebben tavalyi hasonló tartalmu rendeletére, a melynek azonban, mint sajnálattal beismeri, nem lett fogantatja. Ismételten figyelmezteti tehát a miniszterium hatósága alá tartozó összes tisztviselőket, hogy kinevezéseknél vagy előléptetéseknél külső protekciót igénybe venni óvakodjanak. A miniszterre nézve más döntő momentum nincs, mint a szolgálati rangsorozat és a kondukt-lista. Ettől csak abban az egy esetben tekintene el, ha valaki protekcióra hivatkoznék, mert azt, különben jogos igény fenforgása esetén is, a kinevezést vagy előléptetést kizáró oknak tekinti.

— **Uj egyházi gondnok.** Az aradi gör. kel. román egyház átiratot intézett a városhoz, hogy *Don* Konstantin törvényhatósági bizottsági tagot egyházi gondnokká választotta.

— **Magyar irás Prágából.** Rejtélyes tartalmu átiratot küldött Prága városa *Arad*hoz. Az átirat *Zimmermann* Terézről szól, ki vagy Prágában, vagy Aradon tartozik, de meglehet, hogy ő neki van kapnivalója, sőt egy harmadik eset is lehetséges, mert az írásból nem lehet kiokosodni semmiképen. Csupán az látszik, hogy valami *Zimmermann* Terézről van szó, akivel pénzek vannak összekötetésben, melyet a prágai irás szerint ki kell „fuzetni.” Az átirat,

melyen sokat nevetnek a városházán, szöszörint a következőképen hangzik:

Tanács

Prágában 20/II 1900

Szám 6183.

Száz-am 28062—26/II. 1898. fuzetett a postával penzünk . . . 45 f 75 k nap 30/II 1899 *Zimmermann* Teréz után felmerült segélydíjak részbeni.

Ezenkívül hibával 5/I 190 másodsor a részlet 91 k, 50 h. ezért *Zimmermann* Teréz, minékutána követeltük levelezőlap visszaadni a pénze.

Mivel addig is a szám 21691 23/IX tartozunk ismét ezért

Zimmerman Teréz a részlet mi

kezünk iránt 45 k 50 h

penzünk 91 k 50 h

száz-am 21691 fuzetni 45 k 50 h

ellenben nekünk nemcsak kü-

lönbség 46 k —

hanem nyugtak 45 f 75 kr és 45 k 50 h

majd visszaadni.

Alacs

K. Bisku

számfejtő

hivatalnok.

Eddig a prágai irás, mely különben arról tesz tanuságot, hogy aki küldte, megbecsüli a magyar nyelvet, természetesen igen el lehetett bizakodva a magyar nyelvben való jartasságában. De ha nem is érthetjük meg, mit akar *Alacs* számfejtő ur, meg *Bisku* ur, mindenesetre nagyobb örömmel vesszük a levelüket, mint azokat a *Horvátországból* érkező átiratokat, melyek szándékos rosszakarattal tüntetnek a magyar nyelv ellen. Nemrégiben is érkezett egy ilyen levél s abban egy kimondhatatlan nevű utca szerepelt. Szótárral nagy nehezen kisütötték, hogy a *Választó-utca* nevet fordították le horvát nyelvre. Pedig *Csehország*hoz, honnan *Zimmermann* Teréz ügye jött, igen kevés kö-zünk, míg *Horvátország* a magyar korona területéhez tartozik.

— **A szultán fia — muzsikál.** Mint *Konstantinápolyból* jelentik, a szultán hangverseny rendezett az *Yildiz-kioszkban*. A hangverseny fénypontját a szultán legkedvesebb fiának, *Burhaneddin* hercegnek zongorajátéka képezte. A fiatal herceg gondos zenei oktatásban részesült és erős zenei tehetséggel bír. A herceget a német nagykövetség egyik tanácsosa *Wangenheim* báró kísérte a másik zongorán. Ez utóbbi játéka annyira megtetszett a szultánnak, hogy a bárót azonnal egy éremmel tüntette ki. A hangverseny után a szultán átadta a német nagykövetnek a II. Vilmos császár részére szánt ajándékot, kész olajfestményt, melyet a legidősebb herceg, *Achmed* eiffendi festett.

— **Zászlószentelési ünnep.** *Aradi waggongyári munkás dalkör*, mely hat év előtt alakult meg azzal a célzattal, hogy ápolja, fejlessze az édes magyar dalt, díszes zászlót szerzett be, a melyet május hó 24-én fognak nagy ünnepélyesség közt felszentelni. — Az ünnepség rendezése élén *Wappl* Viktor elnök, *Ostermann* Imre titkár, *Baja* András pénztárnok és *Szilágyi* Gyula karnagy állanak. A zászlóanyai tisztet *Rámor* Lajosné urnő, a védnöki tisztet *Joób* Gusztáv waggongyári irodafőnök vállalta magára.

— **A szász képviselők klubja.** A szász országgyűlési képviselők klubjáról közölt hírek vonatkozólag *Bruckner* Vilmos, a pártonkívüli szászok klubjának elnöke — mint tudósítónk táviratban közli velünk — a lapokat ma a következő nyilatkozat közlésére kérte:

Tekintetes Szerkesztőség! A pártokon kívül álló szász országgyűlési képviselők klubjának alakulása még 1898. január havában történt, tehát oly időben, mikor még *Bánffy Dezső* báró volt miniszterelnök.

Kiváló tisztelettel

Bruckner Vilmos,
országgyűlési képviselő.

— **Revertera gróf** — megy. Római távirat szerint *Revertera* gróf, Ausztria és Magyarország vatikáni követe *megváltik állásától*. Állítólag Bécsben nincsenek megelégedve *Revertera* grófnak a propaganda fidei-vel folytatott legutóbbi tárgyalása eredményével s ez lenne oka a hirtelen távozásnak.

— **Egán és Sélley**. Mint már megírtuk, a belügyminiszter *Sélley* Sándor miniszteri tanácsost és a ruthén kérdéssel foglalkozó *Egán* Ede kormány megbízottat Máramaros vármegyében az államrendőri intézmények tanulmányozása céljából kiküldötte. A miniszteri megbízottak a napokban Máramaros-Szigetre érkeztek s még az éjjel *Szabó* Sándor főjegyzővel Körsmezőre utaztak, hogy ott a bevándorlást rendőri szempontból tanulmányozzák. A megbízottak jelenleg csak is erre terjeszkednek ki s ennek megtörténte után fognak kellő intézkedéseket javaslatba hozni.

— **Érdekes affér** van kifejlőben abból a nyílt levélből, melyet a *Nagyvárad* *Napló* egyik szerkesztője *Halász* Lajos intéz lapja mai számában a *Nemzeti Kaszinó* igazgatóságához. A levél így hangzik:

Tudomásomra jutott, hogy *Rakovszky* István országgyűlési képviselő ur rólam, mint „kazár hírlapíró”-ról kicsinyléssel nyilatkozott, daczára annak, hogy elintézetlen ügye van velem szemben. Ugyanis a „*Nagyvárad* *Napló*” márczius 9-iki számába *Hajsa Bánffy* ellen címmel egy vezércikket írtam, a melyben, jóllehet én csak a való tények tárgyilagossá felsorolására szoritkoztam, az *Alkotmány* című néppárti lap állítása szerint „durva és alantjáró sértések foglaltattak *Rakovszky* István orsz. képviselő ellen.” Erre ő elégtétel kérés helyett az „*Alkotmány*”-ban — valószínűleg, hogy a felelősséget magáról elhárítsa — sugalmazott hirt tétetett közzé, mely szerint „*Rakovszky* István orsz. képviselő igen sajnálja, hogy *Nagyvárad* oly messzire esik Budapeستől, mert máskülönben a cikkeknek H. L. aláírásu szerzőjét bizonyosan fülön fogná.”

Erre a közleményre én, jóllehet megdöbbenve *Rakovszky* István ur ama primitív *gavallér* gondolkodásán, mely a becsületet vasuti zónák szerint értékeli, nyomban a hír megjelenése után a következő sürgönyt adtam fel:

Rakovszky István képviselő urnak

Budapest,

Alkotmány szerkesztőségében.
Nyitva kézbesítendő

Én ön ellen a „*Nagyvárad* *Napló*” márczius 9-iki számában sértő cikket írtam.

Ön erre elégtételkérés helyett „*Alkotmány*”-ban sugalmazott közleménnyel válaszolt.

És ön még mindig *gavallér*nak tartja magát?
Halász Lajos.

Ezt a sürgönyt f. évi márczius 11-ikén este 7 órakor küldtem el és arra a mai napig választ nem kaptam. Bár tudom, hogy *Rakovszky* István ur nem tagja sem a *Nemzeti*, sem az *Országos kaszinó*nak (kétségtelül azért, mert érzi magáról, hogy gentleman gondolkozásu és érzésü férfiak között állandóan úgy sem foglalhatna helyet), mégis kötelességemnek tartottam az igazgatóságunk mint lovagias ügyekben elsőrangú fórumnak és egyuttal a nagyközönségnek is tudomására hozni, hogy *Rakovszky* István es. és kir. udvari kamarás ur mily gyávan viselkedik a nálánál mindenestre kifogástalanabb tisztességű emberrel szemben. *Nagyvárad*, 1900. márcz. 23. *Halász* Lajos, a *Nagyvárad* *Napló* szerkesztője.

— **Zimándy újabb szereplése**. A főváros közelében levő *Török-Bálint* nyaraló helynek van egy sokat emlegetett nevezetessége: *Zimándy* Ignác plébános, a *Kossuth*-gyalázók apostola. Mindenütt elítélték az egyháznak ezt a gonoszindulatu szolgáját egyedül *Török-Bálint* az a hely, ahol még befolyásnak örvend. Csak így érthető meg, hogy *Zimándy*nak módjában állott a legújabb *Kossuth*-gyalázást elkövetni, amennyiben azt indítványozta a képviselőtestület

tegnapi közgyűlésén, hogy a *török-bálinti* *Kossuth* Lajos-utca nevét változtassák meg. A fővárosi nyaralók után élő sváb falu képviselőtestülete tényleg belement az indítvány beható tárgyalásába és ahelyett, hogy megbotránkoszikkal az indítvány tárgyalását is lehetetlenné tették volna, könyörögtek *Zimándy*nak, hogy hogy vonja vissza indítványát, mert ha azt elfogadnák, ez nagy anyagi kárára volna a lakoságnak, rossz vért szülne a nyaralók között s közülök számosan elmaradnának. És *Zimándy* nagylelkű volt: indítványát *egyelőre* visszavonta.

— **Két utca kikövezése**. A tanács mai ülésén elhatározta, hogy a *Lahner*-utcát egészben, az *Aulich*-utcát pedig az eddig ki nem kövezett részében kikövezteti.

— **Az ügyvéd szerencséje**. Nagy szerencse érte dr. *Hermann* Adolf bajai ügyvédet. Az osztálysorsjáték mostani húzásán megnyerte a 400.000 koronás főnyereményt. A kihuzott sorsjegynek csak fele része volt *Hermanné*, a másik felét egy szabadkai vasutasokból alakult társaság vette meg, a főnyereménynek másik fele tehát ezekre esik. A szerencsés ügyvéd *Budapestre* utazott, hogy fölvegye a 200.000 koronát.

— **Majláth Béla meghalt**. *Majláth* Béla történetirő tegnap hatvankilencz éves korában hosszas betegeskedés után meghalt. *Majláth* Béla 1831. június 18-án született. A szabadságharcot mint a 18-ik honvédszászlóalj hadnagya küzdötte végig. 1861-ben *Liptó* megye főjegyzőjévé választották, 1875-ben alispánja lett e vármegyének. Az alispáni hivatalt csak négy évig viselte, 1879-ben a *Nemzeti Múzeum* könyvtárnokává nevezték ki. Ezt a tisztséget 1894-ig viselte, amikor nyugalomba lépett. 1880-ban *Majláth* Bélát a *Magyar Tudományos Akadémia* levelező tagjává választotta történetirői működése révén. A főváros tanácsa *Majláth* Béla hamvainak mai ülésén disztrihelyet adományozott.

— **Keresnek egy pénzügyi titkárt**. A hivatalos lap mai számában az alábbi felhívást olvassuk:

Guóth Zoltán királyi pénzügyi segéd titkár ismeretlen helyen tartózkodván, a szolgálati szabályok 254. §-a értelmében felhivatik, hogy az állását e felhívásnak a hivatalos lapban először leendő megjelenésétől 48 óra alatt annyival is inkább foglalja el, mert ellenkező esetben elbírálás alá kerül, mintha szolgálatáról önként mondott volna le. Brassó, 1900. évi márczius hó 29-én M. kir. pénzügyigazgatóság.

— **Eltűnt mozgósítási tervek**. Egyik *kassai* lapban olvassuk ezt a csodálatosan hangzó hirt: Mint hírlik, egy közeli vármegye főszolgabírájának hivatalában a *titkos mozgósítási tervek ismeretlen módon eltűntek*. A fáma már ugy szárnyal, hogy a tervek egy *érdekelt külhatalom kezébe kerültek* volna, azonban inkább képzelet, mint valóság. Tény, hogy az összes törvényhatóságokhoz átirat érkezett, hogy a terveket a legnagyobb titokban tartsák.

— **Eljegyzés**. *Weisz* Dániel szathmári vendéglős e hó 22-én eljegyezte *Kellner* Róza kisaszonny, *Kellner* Ferencz gurahonczai vendéglős kedves leányát.

— **A ki nem szalutál a császárnak**. Brémából jelentik: E hónap közepén történt, hogy egy angol gőzös *Spence* nevű kapitánya nem üdvözölte a tengeren a *Kurfürst Friedrich Wilhelm* hadihajót, amely *Vilmos* német császár vitte a fedélzetén. A hajó társaság, melynek e gőzös tulajdona, mikor a mulasztás tudomására jutott, a kapitányt *azonnal elbocsátotta* és a berlini angol követség útján megkövette a német császárt. Az igazgatóság egyuttal kijelentette, hogy a *Spence* kapitánya inkább ügyetlenségből, mint szándékos udvariatlanságból követte el a mulasztást.

— **Halálozások**. Özv. *Lauffer* Jánosné szül. *Prolich* Johanna élte 69-ik évében ma reggel

elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz az *Orczy*-utca 10. sz. házból.

Roth Adolfné szül. *Klein* Fáni élte 52-ik, házassága 21-ik évében elhunyt. Vasárnap délután 3 órakor temetik a *Sarló*-utca 50. sz. alatti gyázházból.

— **Gyilkossági merénylet egy vándorló ellen**.

Pasztikása Antal tiszta-alpári suszter legény gyalogszerrel, mint azt a vándorló legények szokták, igyekezett *Gyulára*, s midőn tegnap este *Siklóra* érkezett, már annyira ki volt fáradva, hogy képtelen volt tovább gyalogolni. *Siklón* betért tehát a vendéglőbe, ahol panaszkodni kezdett amiatt, hogy reggelre nem lehet *Gyulán*, s emiatt elveszti majd a kondícióját. Két román ember, kik hallották ezt a panaszt s látták azt is, hogy a fizetésekor egy újot koronást váltott *Pasztikása*, — utána ment s felajánlotta neki, hogy 60 fillérért beviszi *Gyulára*, miután ők ép oda mennek fuvarba, azonban ki kell mennie velök a közeli *botosi* pusztára, hol a kocsiuk van. Már teljesen besötétedett, mikor *Pasztikása*, aki az ajánlatot elfogadta, a két oláh legénnyel kiért a községből. Egy fél kilométernyire ettől egy nagy szalmakazal mellett, a kísérők egyszerre rávetették magukat a vándorló legényre, ledobták a földre, s ott addig *fojtogatták, ütötték* és rugdalták, míg eszméletét elveszítette s azt hitték, hogy meghalt. Mikor elszedték tőle pénzét és értékesebb holmijait, beakarták dugni a kazalba, hogy azt *rágyujtsák*, azonban munkájukban megletek zavarva s elmenekültek. A rablást a pusztacsász vette észre, aki a rablók elmenekülése után rátalált a kazal tövében fekvő emberre s nyomban jelentést tett az esetről *Siklón*, ahova aztán *Pasztikását* beszállították s miután még volt benne élet, ápolás alá vették, magához térítették. Időközben értesítették a rablásról a csendőrséget, mely még az éj folyamán bevezette a nyomozást s le is tartóztatta a tetteseket *Kodreán* József és *Marosán* György botospusztai lakosok személyében, kiknél az elrabolt pénzt és tárgyakat is megtalálták az utolsó darabig. *Pasztikása* állapota igen súlyos, mert a rablók fojtogatás közben összeroncsolták gégejét, betörték két oldalbordáját, s a rugdosásoktól súlyos belső sérüléseket is szenvedett, úgy, hogy *felépülése kétséges*. *Kodreánt* és *Marosánt* a csendőrség ma reggel már behozta *Aradra* s itt átadták a vizsgálóbírónak, a hol letartóztatták őket.

— **El nem vitt képek**. A *Kölcsey* Egyesület folyó évi február hó 24-én tartott zsúrja után sorsolta ki a *Nemzeti Szalon*-tól erre a célra megvásárolt képeket. Az urnából a következő sorrendben kerültek ki a számok: 1062, 2418, 3225, 2097, 1074, 528, 1395, 3274, 2245, 2106, 630. Ezek közül néhány nyereményt még nem vitt el a szerencsés nyerő, a mire ismétlen figyelmezteti az érdekelteket az egyesület titkára, azzal a megjegyzéssel, hogy az el nem vitt képeket az egyesület a húzás napjától számítva három hónap eltelté után mint tulajdonát leltározza.

— **A római király cipője**. A költeményeiről híres *Robert de Montesquiou* gróf odaajándékozta *Sarah-Bernhardt*-nak a római király cipőjét, a következő bizonyítvány kíséretében:

„Ezennel bizonyítom, hogy ezen himzett vászonból készült kis cipő, mely egy empire-formájú kristály koporsóban fekszik és általam *Sarah-Bernhardt*nak „a fiatal sas” dicsőséges ujjábredésének emlékére adatott, a római király kelegyéjéhez tartozott és hogy azt nagyanyámtól: *Montesquiou* grófnőtől kaptam, ki a herceg gouvernante-ja volt.

Páris, 1900. márczius.

Robert de Montesquiou-Tezensac gróf

Evvel a hirrel, melyet Párisból sürgönyöztek, kapcsolatban megemlítjük, hogy ő felsége a király elküldi a párisi világiállásra azt az

arany bölcst, melyet Páris városa ajándékozott első Napoleon-nak fia részére és a melynek mása a „L'Aiglon“ utolsó felvonásában a színpadra kerül.

— **Adósság miatt a halálba.** Ujaradon *Filipp* Antal ötvenhárom éves kőműves-segéd tegnap délután öt órakeres iskola-utcai lakásán a mestergerendára fölakasztotta magát és meghalt. Öngyilkosságának oka valószínűleg az, hogy roppantul eladósodott és e miatt nagyon el volt keseredve.

— **Az iparosok nyugdíjgyesülete.** Az aradi kerületi iparosok rokkant és nyugdíjgyesülete tudvalegőleg nem régiben alakult meg s hatásköre kiterjed az aradi kereskedelmi és iparkamara területére, tehát *Aradvároson* kívül *Arad-, Békis-, Csanád- és Hunyadmegyére.* A belügyminiszter az egyesületnek hozzá küldött alapszabályait nem hagyta jóvá, azzal a megjegyzéssel, hogy a jelenlegi táblázat mellett az egyesület működésének sikere kétséges. Az indokolás számokkal bizonyítja, hogy az alapkamataiból a rokkantak közül minden száz után csupán három-négyet s azokat csak öt év múlva segíyezheti az egyesület. Utasítja tehát, hogy az életképességet biztosító szakszerű matematikai számítások alapján új alapszabályokat készítsen.

— **Méregkeverők a Temes partján.** Nagy szenzációt keltett ismét a temesi méregkeverők legújabb esete, melynek színhelye a Zsebely melletti Liget község. Megemlékeztünk már róla, hogy miként pattant ki a szörnyű titok, melynek az lett a következménye, hogy a négy év előtt föld alá került *Kovács Pétert* a temesvári kir. törvényszék tegnapelőtt exhumáltatta, neje szül. *Almazsán Éva* jelenlétében. A szörnyű bűnnel vádolt asszonyt már kihallgatta *Gerdánovits Sándor* kir. táblabíró. Az asszony azonban mindenre csak azt mondta:

— Nem igaz! *Hazugság az egész, a mit eddig vallottam* a csendőrség előtt. Nem mérgettem meg az uramat.

A méregkeverők számai azonban tovább vezetnek. Azt rebesgetik Liget községben, hogy a szomszédos községekben is dolgozott *Korin György* patikus keze. A tizenöt évi fegyházra ítélt *Korin* ugyanis, mint most kiderült, több mint tiz éven át üzte emberirtó mesterségét és pedig oly nagy mértékben, hogy az képezte kenyérkeresetét. A csendőrség most kettőzött erélyvel folytatja a nyomozást.

— **Nagy havazás.** Ma reggel 7 órakeres hóvihár dühöngött Nagylak felett, elannyira, hogy 8 órára már az egész tájat bokáig érő hóréteg takarta. A havazás csak a déli órákban szűnt meg. A kajszin-fák ezt a zord időjárást nagyon sínylik.

— **Fogházbüntetés borhamisításért.** Szokatlan súlyos ítéletet hozott ma a szegedi kihágási bíróság *Costa Pál* olasz bormérő borhamisítási ügyében. A törvény által megszabott maximális büntetéssel, két hónapi fogházzal s körülbelül ezeröt száz korona pénzbírsággal sújtotta a ravasz taljánt, aki vízzel higitott olasz boraival a magyar borok árát mesterségesen lenyomta s azokat versenyképtelenné tette. A szegedi korcsmárosokat, akik a *Costa*-féle olasz borokat mérték csapszékeikben, a kihágási bíró hamis bor forgalombahozásáért fejenként 5—5 napra átváltoztatható 100—100 korona pénzbüntetésre, továbbá 120 korona borvizsgálati díj megfizetésére ítélte s az időközben kimért hamis boraikért, literenként 48 fillérjével, összesen kb. 200 koronának a szegény-alap javára való megfizetésére kötelezte. A rendkívül súlyos ítélet általános megdöbbenést keltett az elítéltek sorában. Az elítéltek valamennyien felebbezést jelentettek be az ítélet ellen.

— **Elárusító pavillon a Baross-parkban.** *Kristyó* János folyamodást intézett a város-hoz, hogy a Baross-parknak a Neptun-fürdőhöz

vezető ut melletti részében két négyzetméternyi területen álló pavillont építhessen. A pavillon sűtemény, gyümölcs, dohány és szivar elárusítására szolgálna. A kérelmező tiz évre kért engedélyt s ezért évenként 40 koronát ajánl a városnak. A tanács a folyamodványt a közgyűlés elé terjeszti.

— **Megzavart temetés.** Borzalmas eset történt ma Budapesten a jászberényi-úton. Egy szegény halottat vittek ki az új temetőbe, miközben a hallottat szállító kocsinak rudja valahogy eltört, s az egyik ló szűgyébe vágódott. A lovak ettől megbokrosodtak, s őrülden vágattak az országúton végig. A kocsis nem tudta a lovakat megfékezni s így történt, hogy egy utszéli köhöz érve a kocsi felborult koporsótól együtt. Szerencsére a kocsisnak semmi baja sem történt, s a koporsó sem esett ki az uttestre, mert oda volt szíjazva. A kocsit azután nagynehezen felállították, a rudat összekötötték s a menet tovább haladhatott a temetőbe.

— **A leszedett rendőrszámok.** A budapesti főkapitányság sajtóirodája ma a következő nyilatkozatot adta ki: „Egy-két napilap a Nemzeti Színház előtt legutóbb lefolyt utcai tüntetés alkalmából azt írja, hogy a rendőrök számaikat leszedve osztatták szét a tüntetőket s hogy ezt az eljárást a belügyminiszter rendeletileg eltiltotta. Az illető lapok erre vonatkozó közleményei nem felelnek meg a valóságnak, mert ez alkalommal is csak ráfogás az, hogy a rendőrök számaikat leszedték. Rendelet pedig, mely e tárgyban intézkednék, a rendőrséghez nem érkezett.“

— **Az aradi Erzsébet-szobor.** Az Erzsébet királyné emlékére Aradon emelendő szobor alapja javára újabb a következő adományok folytak be: Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület 38-as számú ivén *Kohn S. N.* 10 frt, *Krónberger Mór* 2 frt, *Spielmann Albert* 5 frt, *Singer Adolf* 1 frt, *Schik Dávid* 2 frt, *Moskovitz Izidor* 1 frt, *Singer Gyula* 1 frt, *Diamant Miksa* 1 frt, *Husserl Manó* 1 frt, *Schiffer és Beck* 3 frt, *Silberberg József* 1 frt, *Freund Pülöp* 3 frt, *Weil Alajos* 2 frt, *Vogl Gáspár* 1 frt, *Grünberger J. M.* 1 frt, *Wechsler Ede* 2 frt, *Stein Zsigmond* 1 frt, *Czeisel Dávid* 1 frt, *Pollák Gyula* 1 frt, *J. Deutsch Mór* 1 frt, *Garai Sándor* 1 frt, *Reinitz Mayer* 1 frt, összesen 43 frt. azaz nyolcvanhat korona.

— **Az olasz borvám felemelése.** Két körirat után megjött *Aradvárosához* a harmadik is, mely az olasz borra kivetett vám felemelése ügyében az országgyűléshez intézendő felirat pártolására szólítja fel a törvényhatóságokat. A tanács, tekintettel arra, hogy a közgyűlés ez ügyben már pártoló határozatot hozott, az átiratot tudomásul vette.

— **Zavargások Várnában.** A már jelentett várnai eseményekről utólag Szófiából azt táviratozzák, hogy 1500 felbujtott paraszt, a kiket tiltakozó gyűlésre hívtak össze az új tizedtörvény ellen, botokkal és kövekkel megtámadta a prefektura előtt felállított csendőröket és katonákat, mire az utóbbiak tüzet adtak. Most derült ki, hogy 9 személyt megöltök és tizenegyet megsebesítettek.

— **Elfogott pénzhamisító.** *Csernák István* 36 éves földműves tegnap Budapesten egyik *Andrássy-uti* üzletben hamis forintossal fizetett. Rendőrt hívtak, a ki azután a főkapitányságra kísérté. Megmotozása alkalmával több hamisított forintot találtak zsebeiben, mire letartóztatták s a vizsgálóbírónak adták át. A detektívek házkutatást tartottak Némediben levő lakásán, s ott egy egész csomó, a pénzhamisításhoz szükséges szerszámot, lenyomatot s mintát találtak. Ezek után nyilvánvaló, hogy *Csernák* notórius pénzhamisító.

— **Haragos szomszédok.** Szerbia és Montenegro között, ugylátszik megszakadt minden érintkezés. Erre mutat, hogy az eddigi szerb nagykövetet, *Maschin* ezredest visszahívták Cetinjéből.

— **Ongyilkos rendőrpáncsnok** *Gere Károly* rendőrpáncsnokot sokan ismerték Debreczenben. Középszkolai tanulmányokról mutatott fel bizonyítványt, mikor katonaviselt ember létére elfoglalta hivatalát. Intelligenciája arra is képesítette, hogy koronként a rendőrbizto-

sokat is helyettesítette. Így egy évig *Szász* rendőrbiztos is helyettesítette. Főnökei megbíztak benne s *Boczkó* Sámuel főkapitányt fé év előtt meglepte, hogy a rendőri teendőkről nem is indokolta, hogy miért köszön le. Innen *Máramaros-Szigetre* ment s onnaa érkezik távirati hír, hogy mellbe lőtte magát; most halállal vívódik s az a kívánsága, hogy hitvesét még egyszer láthassa. A mélyen sujtott asszony Debreczenben lakik s az első vonatra el is utazott a haldokló férjhez. *Gere* jómódú családból való; szülei *Kabán* laknak. Az öngyilkosságot *Máramaros-Szigeten*, sógora lakásán követte el. A debreczeni rendőrségnél sajnálkozással értesültek a derék ember végzetes sorsáról.

— **Hogy lett Dumas író.** *Diane de Lys*, amelyet Párisban a Comédie-Françaiseben nagy sikerrel adtak elő újra, második darabja volt *Dumasnak*. 1853. novemberében írta. A regény, amelyből a tárgyat merítette, két évvel előbb jelent meg. *Felix Duquesnel* egy párisi lapban a darab föllevénítése alkalmából visszaemlékezéseket közöl *Dumasról* és pedig személyes érintkezései adataiból. Megkérdezte egyszer *Dumastól*, hogyan lett író, vajjon érezte-e a benső hajlandóságot az írásra.

— Az én történetem nagyon egyszerű — kezdte *Dumas* egyszerűen. — Amikor tizen-nyolcz éves koromban odahagytam a gimnáziumot, főfegyverkezve a tudás morzsáival, a melyet műveltségnek neveznek, teljes szabadsággal kószáltam a világban. És micsoda világban! Egyébként meglehetősen félénk voltam — s még ma is az vagyok — s igényeimben nagyon szerény. Nagyon rendes nézeteim voltak s ha apám a minisztériumba, vagy valami biztosító intézetbe adott volna, nagyon kiváló irodafőnök valhatott volna belőlem. Akkor már kitüntetésekkel nyugalomba vonultam volna nem irtam volna meg a *Kaméliás* hölgyet. Másképp kellett azonban történnie! Elvakítottam magamat a környezetem zajos életétől. A ragály rám is kiterjedt és én lumposágból, lustaságból és inkább utánczásból, mint különös hajlamból úgy cselekedtem, mint mások Ot vagy hat év elmúltával egyik reggel csaknem minden segély forrás nélkül állottam és az apámra nem számíthattam. — O neki mindig volt adóssága, öt hűségesen kísérték a végrehajtók. Az adósságtól mindig irtóztam s pirulva konstatáltam, hogy passzívám ötven-ezer frankot tesznek. Ma nem így állok. Akkor egy rosszul butorozott szoba szalmaszékén ültem, egy héttel előbb éppen foglaltak nálam. Az asztalfiókban egy osomag fehér papiros feküdt. Akkor határoztam. Elővettem a papirost és mivel más foglalkozásom nem volt, az irodalomba fogtam.

Ez első munkának, amit *Dumas* írt, a *kaméliás* hölgynek nagy sikere volt, de ez nem volt elég arra, hogy zavarából megmentse. Dramatizálta „szórakozásból és egy öreg barátja tanácsára.“

— Egy hét alatt készen voltam és aztán megismertem azt az axiómát, amely nem ismeretlen a színházi emberek előtt: „Nem megírni nehéz a darabot, hanem előadni.“

Három évvel később előadták a *kaméliás* hölgyet, amely aztán gazdaggá tette *Dumast*. A *Diane de Lys* sikere, amelyet 1853-ban adtak elő, nem volt olyan osztatlan, hanem azért a segítségére jött *Dumasnak* a „Chronique scandaleuse.“ Hírek terjedtek el *Dumas* személyes kalandjáról, amely a darabnak tárgyul szolgált. Azt beszéltek, hogy *Diana* egy orosz urnak a felesége, akit az ura erőszakal ragadott el, hogy elvonta a fiatal író udvarlása elől. *Dumas* egész Németországon át kísérté volna a muszka párt egészen a muszka háttárig, hol őt már nem bocsátották át. Ez a legenda

annál is inkább hitelre talált, mert az öreg Dumas is szította. O tudniillik büszke volt arra, hogy egy előkelő uri nő szerelmes a fiába.

— **Becsületrendes nősabó** még Párisban is ritkaságok közé tartozik. Nem régiben egy híres párisi nősabót, *Paquin-t*, a becsületrenddel tüntették ki. A kamarában ez a kitüntetés visszatetszést szült; *Daulan* gróf emelt ellene szót. Egy másik ellenzéki képviselő meg, óriási derűtség között, azt állította, hogy Paquinnek jobban illett volna a — hóentráger-rend. *Mil-lerandnak* a szociálista kereskedelmi miniszternek nagy fáradságba került, míg megértethette a kamarával, hogy a kitüntetett nősabónak érdemei vannak a nemzeti ipar felvirágoztatása körül. A miniszter válaszáat 271 szavazattal 226 ellenében tudomásul vették. Tehát a kamarában nem nagyon szeretik a becsületrendes nősabókat.

— **Orvosok és betegek.** *J. B. Ughetto* tanártól ez alatt a cím alatt könyv jelent meg, a melyben erős példája van annak, hogy válhatik az orvos áldozatává hivatásának. — Spanyolországban 1885-ben nagy kolera-járvány dühöngött. Puebla-Largaban is meghalt egy ember, de a rokonai egyelőre eltitkolták a halálát. Nyugodtan várták a halottas szobával szomszédos szobában az orvos rendes látogatását. Amikor pedig megjött az orvos, neki sem szóltak semmit sem, engedték, hogy menjen be a halotthoz. Az orvos oda megy az ágyhoz s holtan találja betegét. Még magához sem tért meglepetéséből, már ott volt körülötte az egész familia s fenyegető arccsal foglalt ellene állást mindenki.

— Ugy! — kezdte az egyik. — Fizetünk benneteket és ti nem tudjátok megmenteni a betegeinket.

— Majd megfizetünk mi nektek, mielőtt tovább folytatnátok a gyilkolásaitokat! — mondta a másik. — Ez már a harmadik, akit egy hét alatt megöltetek. Gazok! Nyomorultak!

Es asszonyok, férfiak kiáltoztak és tartották az ökleiket az orra alá és ó hiába küzdött, hogy egy kisse észre térítse őket. Hirtelen fölkapta a halott özvegye az orvosságokat, a melyek még ott voltak felhasználatlanul, a kenőcsöket és pilulákat, a melyek asztalon, kandallón heverték. Aztán kiáltotta:

— Nesze rabló! Igy boszulom meg magamat, Legalább nem vész kárba!

Es mig az egyik ember lefogta az orvost a karjával s egy másik erőszakkal kinyitotta a száját, az asszony bele erőszakolta az orvosságokat. Halálos rémülettel erőlködött az orvos, hogy megszabaduljon, de hiábavaló volt a küzdelme. Egy óra mulva halott volt.

— **Inspekciós hölgyek.** A jövő héten a szegény tanulóknak konyhájában öv. *Andrényi* Károlyné és *Lukács* Gyulané urnók lesznek szivesek felügyelni.

— **Az ellenség.** Mac-Mahonról kering a következő jellemző anekdota: Egy ur, aki valamikor erősen intrikált ellene, sokat járt a nyakára egy állásért. Mac-Mahon sokáig czélogtatott arra, hogy nincs kedve tárgyalni vele, de a jó ur nem akarta megérteni a czélzásokat, s tovább fecsegett. Mac-Mahon erre szó nélkül hátat fordított neki, ott hagyta. Egy barátja megkérdezte a generalist:

— Miért fordított hátat ennek az urnak?

— Mert ellenségem — felelt a vitéz tábornok. S hozzátette:

— Ez az első ellenség, akinek életemben hátat fordítottam.

— **Az aradi iparosok hitelszövetkezete** felhívja tagjait, hogy az üzletrészekre esedékes hátralékos és folyó befizetéseket még ebben a hónapban annál bizonyosabban teljesítsék, mert április 1-től fogva a hátralékos díjak után az alapszabályszerű késedelmi járulék fel fog számíttatni. Az igazgatóság.

— **Perzsa házasságok.** Tudott dolog, hogy Perzslában sem tilos a soknejűség. A törvénynek azonban ebből a jóakaratóból a legutóbbi

időben a perzsa férfiak nem nagyon kérnek, mert azt a tapasztalatot tették, hogy sokkal praktikusabb egy feleség. Különösen akkor, ha ez az egy feleség csak néhány hétig vagy hónapig hitvese az embernek. A pap előtt szerződést kötnek, amelyben az is benne foglaltatik, hogy milyen hosszú időre szól a házasság. Ha a kikötött határidő lejárt, akkor vagy megújítják a szerződést, vagy pedig elválnak a hitvestársak. A házasságnak ezt a formáját különösen azok kedvelik, akik nomád életet élnek és akiket foglalkozásuk arra kényszerít, hogy egy-egy városban csak néhány hétig időzzenek.

Valamelyik utazó megérkezik a városba és megtetszik neki egy perzsa szépség. Minden különösebb ceremónia nélkül magához hivatja a leány apját és a város egyik papját.

— Szépséges leányoddal, Mohamed csillagával házasodni akarok!

— Biszmillah! feleli az apa. Milyen időre?

— Három hétre, óh atyám. És kötelezem magam, hogy tiz tománt (körülbelül 7 forintot) fizetek. Ötöt most és ötöt, amikor visszatérünk Mesedből, a bucsuról...

— Mi? Csak tiz tománt? kiált az apa szörnyülködve Leányom a helység legszebb lánya. Száz tomán az utolsó ára.

Apa és kérő alkudozni kezdenek és egy óra alatt meg is egyeznek 32 tománban. A pap elkészíti a házassági szerződést, apa és vőlegény aláírják és a pénz is kifizetésre kerül. Eztán megtörténik a piruló menyasszony átadása, akinek a szerződésről semmiféle tudomása nincs. Három hét mulva visszatérnek az ifju házások, a feleség kezét csókol a férjnek és visszatér a szülői házba. Gyakorta megtörténik, hogy a férj annyira megkedveli ideiglenes feleségét, hogy a szerződést megköti örökre...

— **Nem mindenkinek sikerül felfedezni azokat a forrásokat, a hol szolid készítményeket jutányos árban lehet kapni.** Eppen azért szolgálatot teszünk nemcsak a helybeli, de a vidéki közönségnek is, a midőn *Porter* Vilmos koronás áruházat Aradon, teljes meggyőződésből ajánljuk, mint olyan vállalatot, a melyről biztosan tudjuk, hogy a közönség feltűnően jutányos árak mellett kitűnő gyártmányokat kap. Roppant tömegben fel vannak ott halmozva a legkülönfélébb diszmutárgyak, férfi divat czikkek, háztartási dolgok, Nipp-tárgyak, sport és utazási szükségletek és gyermek játékok.

— **Jótekonyság.** *Lamberger* Lajosné és *Lusztig* Arminné urnók a szegénytanulóknak élelmiszereket adományoztak, mely nemesszivű cselekedetükért ez uton is köszönetet mond öv. *Hauser* Károlyné.

A községi siketnéma iskola segítő alapja javára a lefolyt héten a következő adományok folytak be a polgármesteri hivatalba: Hieronymi Károly ur, Aradvárosi országgyűlési képviselőjétől állandó pártolói tagsági díja fejében 5 kor, Margochy Gyula urtól, a szarvasi polgári leányiskola igazgatójától 16 kor. 50 fill., az orosházi takarékpénztár 10 kor., Lele községtől 4 kor., Sajtény községtől 6 kor. és Reich Ignác urtól 18 kor., (ehhez hozzájárultak): Reich Ignác ur 5 kor., Zombori Béla ur 1 kor., Spitzer Mihály ur 1 kor., Löwy Dávid ur 2 kor., Tisztviselők 2 kor., Deutsch Izidor ur 1 korona, Deutsch Vilmos ur 1 kor., Ruzics ur 1 kor., Illics István ur 1 kor., Westmann L. ur 1 kor., Schwarz testvérek 1 kor. és Reiner Ede ur 1 kor.) Mind-ezekért az emberbaráti adományokért ezen a helyen is hálás köszönetet fejezi ki Salacz Gyula kir. tan. polgármester, a felügyelő-bizottság elnöke.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **A jelenkor legkitűnőbbjei.** Utóbbi időben sokfelét hallottunk Hotter-féle állatgyógyászati készítményekről s nem kevéssé lepett meg bennünket az, hogy Hotter gyógyszerész ur (*Bécs XII. 2. Schönbrunner-Strasse 190*) saját készítményeit a „*jelenkor legkitűnőbbjei*” jelszóval illette meg. Hogy Hot-

ter urnak készítményeiről való állításáról az igazság kedvéért meggyőződést szerezzünk, kérdést intéztünk mindazon polgári és katonai körökhöz, lótenyésztők-, földbirtokosok- és mezei-gazdákhöz, kik Hotter-féle állatgyógyászati készítményeket használnak s meggyőződtek, hogy Hotter ur állításai az igazságnak teljesen megfelelnek. Már általánosan elismert tény, hogy *Hotter-féle Training-Fluid* (palackja 1 frt 20 kr.) elvitázhatalanul a legjobb edző és erősítőszer a lovak és szarvasmarhák részére, megbecsülhetetlen hatású benulások és merevségeknél. *Hotter-féle Agril* (csomagja 80 kr.) elsőrendű táppor a takarmány-állat egészségének és erejének fentartására; ovószert mindenféle vese-, máj-, hólyag és idegbajok ellen. *Hotter-féle Absorbhol* (mosdóvíz üvege 3 frt 50 kr.) mindennemű szépséghiba eltávolítására; u. m. daganatoknál, póknál, patabütyöknél, incsomóknál stb. *Hotter-féle holttetem kenőcs* (2 frt és 1 frt 20 kr.) a legrövidebb idő alatt eltüntet minden csontnyujtványt s hoittetemet: *Hotter-féle kolikaszer* (1 frt 50 kr.) lovak és marhák kolikájánál és puffadtságánál kiváló szolgálatot tesz. Ajánljuk tehát Hotter állatgyógyászati készítményeit, t. olvasóink állatainak szükség esetén való használatára s meggyőződésünk, ki ezen szerekekkel egyszerű kísérletet tesz, azoknak állandó vevője leend. Figyelmüket felhívjuk még a czikk védjegyre — *lófej R. H. monogrammal* — s csakis Hotter-féle készítmények kérendők, bármely néven nevezendő utánaatok visszautasítandók. Mint értesültünk Hotter állatgyógyászati készítményeinek főraktárát városunk és környéke részére Vojtek és Weisz itteni droguista czég maris átvettek. Ott minden időben kaphatók.

— **x— Felebaráti kötelességünknek** teszünk eleget, midőn felhívjuk t. olvasóink figyelmét *Pserhofer* J. gyógyszerárának hirdetésére.

— **x— Börbutor tartosságánál** fogva mindig nagyobb kedveltségnek örvend a nagy közönség körében és örömmel tapasztaljuk, hogy ezen ipar bizonyos idő óta hazánkban is felvirágozásnak indult. *Gmehling Hermann* gyára, (Budapest, VII. Damjanich utca 6.) préselt és kézzelfaragott borszékeket fautuilleket, kályha ellenzőket, mappákat, papirkosárokat stb. különböző alakokban izléses és szolid kivitelben készít. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld ezen megbízható czég, melynek ő felsége nem rég a cs. és kir. udvari szállító czímet adta.

— **x— Pártoljuk a hazai ipart.** A maga nemében páratlan az az eredmény, melyet a *fiumei cacao* és csokoládégyár rövid idő alatt elért. Nem is csoda, hiszen az összes külföldi gyártmányoknál jobb és kellemes íze, tisztasága miatt általános kedveltségnek örvend a *fiumei cacao* és a *fiumei cacao*. A háziasszonyok, kik mindenfajta csokoládét és cacao-t próbáltak már, mind azt mondják: mégis csak legjobb a *fiumei cacao* és cacao 1097

Kisleányok a parketten.

— A polgári leányiskola táncpróbája. —

Arad, márczius 24.

Kedves multság keretében vizsgáztak le ma polgári leányiskola növendékei abból a tudományukból, melynek gyakorlásával az évek mulva eljövendő farsangokon lesz szükségük, mikor majd az igazi bálók levegőjébe beléköstolnak. A mai táncvizsga, a táncot illetőleg, érettséginek is bevállalt, olyan igazi módra csinálták a délutáni bált. A párok mind leányokból állottak, de ez nem vetett gátat a jó kedvnek.

A táncvizsgát *Simon* Karolin igazgatónő rendezte, míg a növendékek betanításáért *Buday* Ida táncztanítónőt illeti a dicséret.

Délután 4 órakor kezdődött a táncpróba s tartott este 8 óráig, mely idő alatt minden fajtájú tánc sorra került. Legjobban tetszettek a *külön-táncok*.

Első volt ezek között a *gavotte*, melyet kedves gráciával, az előkelő tánczformához illő méltósággal jártak a párok. A kis hölgyek fehér, csipkés empire ruhában voltak, kék empire-ban pedig az „*urak*”, kik csupán a megkülönböztetés kedvéért vették fel ezt a nevet, ők is leányok lévén. Ebben a tánczban részt vettek: *Mittler* Margit, *Verzár* Margit, *Boros* Emma, *Szathmáry* Erzsike és *Sarolta*, *Freund* Ilona, *Steinhardt* Erzsike és *Margit*, *Mayer*

Adél, *Skrainka* Fanny, *Basch* Böske, *Ohernstein* Klári, *Ohnheiser* Hermin, *Vajda* Mariett.

Érdekes volt a *tükkörtáncz*, melyet csipkebetétes, empire ruhában lejött nagy ügyességgel két leány: *Boros* Zelma és *Bölöny* Ilonka.

Élénk változatot hozott a tánczok sorába a *magyar-táncz*. Ezt *Boros* Emma és *Sarlot* Fanny mutatták be. A magyaros tüzzel tánczoló pár, csinos, selyem-pruszlíkos, aransujtásos magyar ruhába volt öltözve.

Fantasztikus figurákból állott a *legyező-táncz*, melyet egyforma rózsaszínű öltözetben mutatott be tíz tánczos. Ez a preczizen tánczoló csoport a következőkből állott: *Boros* Anna és *Margit*, *Bölöny* Margit, *Beles* Flóra, *Dömötör* Ilonka, *Kubdela* Jozefin, *Kugler* Jolán, *Szathmáry* Ilonka, *Skrainka* Emmi, *Vertán* Erzsé.

A tánczpróba csárdással végződött, melyben legmagasabbra hágott a jókedv. A kisleányoknak *Nagy* Károly bandája muzsikált.

Halálra kintott feleség.

— Gyilkos temetkező-szolga. —

Arad, márczius 24.

Szörnyű eset színhelye volt az éjjel a temesvári Gyárvaros. Egy asszony lehelte ki a lelkét annak az embernek az ütlegei alatt, aki őt gyermekének apja. A rémes esetről, mely városzserte nagy izgatottságot kelt, a következő tudósítást kaptuk:

A diófalevél-utcában lakó *Etterer* Ferencz a „Pietas” temetkezési egyeletnél alkalmazott kisegítő-szolga, ma reggel 4 óra tájban azzal lár-mázta fel a ház többi lakóit, hogy bal kézről való felesége, a vele évek óta együtt élő *Abt* Emma meghalt. A lakók tudva azt, hogy *Etterer* nem jól élt az asszonnyal és gyakran a legdurvább bántalmakkal illette, azonnal értesítették a gyárvarosi rendőrkapitányságot a halálesetről. Csakhamar megjelent a színhelyen *Szávits* Sebő ker. kapitány dr. *Hartmann* József ker. orvos kíséretében és ez utóbbi megállapította, hogy *Abt* Emma halálát a szív és a vese táján valamely tompa eszközzel ütött *ütések* okozták.

Etterer Ferenczet rögtön letartóztatták és átkísérték a rendőrség bünyügyi osztályához, ahol *Malyáta* Ágoston rendőrfogalmazó vette vallatás alá. *Etterer* konokul tagadta, hogy a vele élt asszonyt ő kintotta halálra, de a kihallgatott szomszédos lakók, *Lichtig* Gizella, *Hoffmann* Katalin, *Gross* Elza és *Benkő* Zsuzsanna egybehangzólag azt bizonyították, hogy *Etterer* embertelen módon ütlegelte a szerencsétlen asszonyt. Már nyolcz nap előtt véresre verte, tegnap este pedig a boldogtalan nő ismét vértől elborítva futott ki az udvarra, hogy férje kintzásaitól meneküljön.

A nyomozás folyamán kihallgatták a házaspár öt gyermekét is. Ezek közül a legidősebb fiú, *Alajos*, a ki 19 éves, nem volt otthon mult éjjel és tartózkodott minden vallomástól. A többi gyermekek azonban, a 17 éves *Lajos* a 14 éves *Ferencz*, a 8 éves *Vera* és a 6 éves *Anna* mindannyian bizonyították, hogy atyjuk ütötte-verte anyjukat mindaddig, a mig bele nem halt.

Etterer Ferenczet ma délután átkísérték a kir. ügyészség fogházába, ahol be fogja várni méltó büntetését minden emberi érzést megtagadó tettéért. A lelketlen szörnyeteg ezelőtt a temesvári közuti vasutnál volt alkalmazva, mint kalauz, de iszákossága miatt onnan elbocsátották. *Abt* Emmával évek óta élt együtt, de; habár öt gyermekük volt, megunta és folyton szidalmakkal és tettelegesen is bántalmazta.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi kereskedelmi testület holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja rendes évi közgyűlését a kereskedelmi akadémia dísztermében a már közölt napirenddel, mely közgyűlésre a t. testületi tagok figyelmét ez uton is felhívja az elnökség.

(*) *Fillér-asztaltársaság*. Az aradi II-ik kerületi jótékonycélu fillérasztaltársaság folyó évi márczius hó 25-én, vasárnap este 7 órakor tartja rendes heti értekezletét özv. *Knapp* Károlyné vendéglőjében.

(*) *A vendégszeretet asztaltársaság* rendes heti összejövetelét f. hó 26-án délután fél 4 órakor a *Duffner*-féle Vas szálloda éttermében tartja meg. Az elnökség.

SPORT.

+ Az arad-hegyvidéki turista-egyesület jövő vasárnap, április hó 1-én, d. e 11 órakor, a csanádi palota II. emeletén, az arad-csanádi vasutak üléstermében közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai ez uton tisztelettel meghívottak. A közgyűlés tárgyai: 1. A megerősített alapszabályok szerint az egyelet végleges megalkulása. 2. Az elnök és az egyesületi tisztikarának megválasztása. 3. A helybeli választmány megválasztása. 4. A számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Esetleges indítványok. *Tedeschy* Viktor, id. elnök. *Kádas* Antal, id. titkár.

+ Az aradi tornaegyesület az új tisztikar és választmány, valamint az ujonnan belépett tagok tiszteletére társas-estélyt rendezett ma este a „Millennium” sörcsarnok külön termében. Az estélyen, melyen kitünő hangulatban volt együtt a társaság, számos felköszöntő hangzott el.

+ Az aradi atletikai-club holnap, vasárnap délután *football*-játékot tart a waggongyár melletti mezőn. Gyülekezés 2 órakor a „Központi kávéház”-ban.

KÜLÖNFEEK.

□ *A yankee elhizása*. Altalában soványnak képzelik a yankeet, s a karrikaturák így is mutatják be „Uncle Sam”-et. Most pedig komoly emberek a nemzet túltáplálkozásának kérdésével foglalkoznak. Atvater tanár, a Harvard-egyetem tanára, kiváló fiziológus kijelenti, hogy az amerikaiak nagyon sokat esznek, sokkal többet, mint a külföldiek, akiknek épp annyi a dolguk. Egyáltalában többet esznek, mint amennyire szükségük van, többet esznek, mint amennyi jól esik nekik. Még a külföldiek is, akik Amerikába kerülnek, bámulják, mennyi élelmiszert pusztítanak ott. Ennek az oka a tultermelés. Mimesotában, Dakotában és Viscousinban vannak területek, ahol a gazdáknak nem szabad termelniük, mert a föld már ugys fölösleges ad. Ott föl sem tűnik az, ha egy parasztnak az asztalán délre vagy egy tucsat különböző főzelék van, amihez még gyümölcs is járul. A gyümölcs tömege pedig ugyancsak mérhetetlen. A dinnyének alig van értéke, a baraczkkal Missouriiban és Marylandban a disznókat etetik, a szőlő pedig igen olcsó. Ujabb időben a husnál inkább kedvelik a puliszkát és a tejteletet, s ezeknek a zsirkepző eledeleknek a kedvelésére vezethetők vissza az amerikaiak elkövéredése. Az ember-tani intézet statisztikailag megállapította a yankeeknek a hizását, de konstatálják a tényt a szabók is. Az utolsó tíz esztendőben a kész ruhákat derékban ötnegyed hüvelykkel bővebbre kellett szabni. Aggódo lelkek már azt is kiszámították, hogy a kétezrenedik esztendőben az amerikai polgároknak tizenhat láb lesz a deréköségük, s a mai ajtók semmiesetre sem lesznek alkalmasak a mindennapi életre.

□ *Elysée-estély*. A világkiállítás megnyitása alkalmából, amelyet április 15-ikére tűztek ki, az ünnepségek egész sora kezdődik az Elyséeben és pedig az első április 16-ikán. Ez alkalommal a különböző nemzetek kormánybiztosai lesznek hivatalo-

sak egy nagy estére, amelyet zeneszámok tesznek változatossá és bál fejez be. Az ünnepségek megtartására szánt termet az Elyséeben valószínűleg nem lettek volna elég tagasak a sok meghívott befogadására, azért az Elysée egyik szárnyát is rekonstruálták erre a célra.

□ *Lucinia és Pyrrus*. A divat épp most nában azt akarja diktálni, hogy aki előke hölgy, az csak selyemben járhat, ha otthon van, ha utazik, a selyemhernyók között pedig járány vány dühöng, amely szinte szétrájkak mondható. A selyemhernyók makacsul tartózkodnak a tápláléktól és ezerszámra pusztulnak el a eperfaleveleken. Franciaországban, de főképp Olaszországban tört ki ez az epidémia. Olaszországban rendkívül virágzó a selyemtenyésztés s Itália volt Európa első országa, ahol selymet gyártották s a római kurtizánok engedhették meg csak maguknak eleinte a selyemruhák viselését. A monda beszéli, hogy kétházhetvennégy esztendővel Krisztus elő Lucinia, a Sericából való pazar szépség megjelent Rómában egy uszályos ruhában, a mely olyan ragyogó szövettől való volt, amilyent Itáliában még nem láttak. Pyrrhus etiopiai király, aki éppen mint győző idözött Rómában, meglátta őt, házába hívta és örülni kezdett neki öltözékeért. Lucinia először nem akart belemenni a vásárba, mert nem volt bizonyos abban, szerezhet-e vajjon még magának hasonlítottéket. Hanem a király, aki előbb csak kért, aztán parancsolt s arra Lucinia végül kijelentette, hogy lemond az öltözékről, ha épp oly sulyu aranyt és drágakövet kap érte. Pyrrhus megígérte ezt és Lucinia azon való örömeben, hogy mint Itália leggazdagabb asszonya térhaza, ráadásul még néhány pásztorórát is ígért a királynak. Annak pedig az lett a következtése, hogy másnap reggel megfojtva találták a király ágyában, Pyrrhus ellenben a pazar toalettszákmányaihoz csatolva, győzelmesen tért hazájába.

□ *Játszadózó ázalagok*. James Weir amerikai természettudós, aki főképen rovarokkal foglalkozik, értekezést írt, amelyben a sugaras ázalag-állatkák felé fordul figyelmével és rendkívül érdekes dolgokat mond el róluk. Es pedig nem egyebet, mint azt, hogy ezek a mikroscopikus állatkák játszadózhatnak a vízben. A sugaras állatkák, a természetrajz tanúsága szerint a vízben élnek, de azért meglehetősen hosszú ideig bírják ki a szárazföldön. Ha kikerülnek a vízből, megmerevednek, s ebben az állapotban mindaddig megmaradnak, amíg a víz első vízcepp nem éri őket. De amit most is ez az amerikai tudós a *Popular Science*-ben, a mégis csak csudálatraméltó. Arról már hallunk, vagy olvastunk, hogy egyes állatok szeretnek játszani, így a kutyák, macskák játszadózása közönséges dolog. Pókok is szeretik a játékot és a hangyákról is fölfedezték, hogy például kedvelik a sportszerű mulatságokat. De ezeknek az állatoknak az intelligenciája már rég megállapított dolog. Hanem a sugaras ázalagok mégis csak olyan állatkák, amelyek szabad szemmel alig lehet látni, azért hát nagyon meglepő ez a fölfedezés róluk. Ezek az állatkák a Tenesse folyóban élnek s *Melicert* Copeii néven ismeretesek. A játéku a bujóskaéhoz és a fogócskához hasonló és rendesen tíz-tizenöt percig tart. Olyan gyorsan mozognak a vízceppjükben, hogy alig lehet figyellemmel kísérni őket. Az egyik üldözi a többi s arra törekszik, hogy valamelyiket elcsípi. Sokszor már majdnem megcsípi valamelyiket de annak sikerül mégis kisiklania. Végre megvan az üldözött. Es akkor az veszi át a fogócskázó szerepet.

TÖRVENYKEZÉS.

§ *A Bács-ügy a kurián*. Az aradi adó hivatali 95.000 frtos sikkasztás ügyébe tudósítónk — mint táviratában jelenti — közvetlenül *Bolgár* Emiltől, a bünyügyi eladó bírjától kért ma felvilágosítást a *Magyar Szó*-ban közölt, s mai számunkba reprodukált ítélet tárgyában. *Bolgár* kijelentette, hogy a hir csak *misztifikáció* volt, mert az ügy

— Epen ugy van! De honnan . . .
 — Titkos házasság nem volt?
 — Nem.
 — Semmiféle törvényes irás, bizonyítvány?
 — Nincs nála semmi ilyes.
 — Akkor nem értem fenségedet Ha a fiatal személy előhozakodnék a levelekkel, hogy zsarolhasson, vagy más okból, hogy tudná megbizonyítani azok valóságát?
 — Az írásmóról.
 — Eh, hamisítvány!
 — A levélpapírosom.
 — Lopott jószág.
 — Az arczképem.
 — Vette.
 — De ketten vagyunk rajta.
 — Az már baj! Fenséged felette nagy vigyázatlanságot követett el.
 — Fiatal voltam és ügyetlen. Hisz most vagyok harmincz éves.
 — Vissza kell szerezniük.
 — Már próbálkoztunk is vele, de sikertelenül.
 — Fenséged fizet és megvesszük.
 — De nem akarja eladni.
 — El kell lopni.
 — Otször kísérlettük meg. Kétszer rablók, kiket fizettem, feldúlták lakását. Egyszer az összes podgyászát megkerítettem, midőn utazott; kétszer az országuton megtámadták embereim, de nem sikerült megszerezni.
 — Semmi jel?
 — Semmi, éppenséggel semmi.
 Holmes nevetett. — Csinos kis probléma, mondá.
 — De rám nézve nagyon is fontos, vágott vissza a király.
 — Igaz. És mit szándékozik tenni az arczképpel?
 — Engem tönkretenni.
 — De hogyan?
 — Nemsokára nősülnöm kell.
 — Tudom.
 — Clotild bothman von Sate-Meningen a menyasszonyom, a skandináviai király leánya. Ismeri talán a családjában fennálló szigorú elveket? A leány maga a gyengédség, a tisztesség. A legcsekélyebb gyanu, mely viselkedésemre irányulna, meghiusitaná az egészét.
 — És Adler Irén?
 — Azzal fenyeget, hogy elküldi neki a fényképet. És megteszi. Tudom, hogy megteszi. Ön nem ismeri őt, de mondhatom, hogy vasakaratu lélek. A leggyönyörűbb női arczot viseli és a legmegrögzöttebb akaraterő lakik benne. Semmint hogy más nőt vegyek feleségül, kész a végletekig menni.
 — Biztosan tudja fenséged, hogy még nem küldte el.
 — Biztosan.
 — Honnan?
 — Mert azt mondta, hogy azon napon küldi el, a mikor a házasság nyilvánosan ki lesz hirdetve. És hétfőn lesz.
 — Ugy tehát még három napunk van, mondá Holmes egyet ásitva, az nagyon kellemes dolog, mivel épen most van egy kis ügyem kézben. Fenséged azonban mindenestre Londonban marad addig.
 — Igen. Connt von Kramm név alatt megjelhet bármikor a Langhamban.
 — Akkor jó; majd megfogom írni mint haladunk előre.
 — Kérem. Nagyon türelmetlen leszek.
 — És ami a pénzt illeti? Kérdé Holmes.
 — Itt van egy utalvány: Carte blanche*.
 — Köszönöm.
 — És önagysága czime?
 — Briony Lodge, Serpentine Avenue St. Johnis Wovd.
 Holmes feljegyezte.
 — Még egy kérdés: A fénykép kabinet volt?
 — Igen.
 — Tehát jó éjt fenség, remélem nemsokára jó hirt adhatok. Jó éjt neked is Watson, mondta Holmes, amint a királyi fogat elrobogott az utcán. Jőjj be holnap délután háromkor, mert szeretném ezt a dolgot megbeszélni veled.
 (Folytatása következik.)

* Fehér jegy; t. i. az a szelvény, melynek színe fehér, bármely összegre szól abból, ami az illető szám alatt deponálva van. Fordító.

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

ALAPITTATOTT 1793-ban.

UJDONSÁGOK

TAVASZI

felöltőkben kelmékben

SELYMEK, RUHADISZEK

remek választékban!

GYÁRI VÁSZN RAKTÁR.

Elismert legjobb minőségű

Rumburgi, creas és irlandi

vásznakban.

Asztalneműek, Törülközők, Chiffonokban.

Készpenz fizetés mellett eredeti gyári áron számíttatnak.

KÜLÖNLEGESSÉGEK

MENYASSZONYI

KELENGYÉK-BEN

Kiváló tisztelettel:

Probst Károly és Társai.
ARADON.

Vidékre minták és költségvetések bármely czikkből bérmentve küldetnek.

KERPELIZSÓ

könyv- papir- és zenemű kereskedése

Aradon, Andrássy-tér 20. sz.

(Arena-épület.)

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy üzletem zenemű részét bővítvem, — nálam minden zenemű ujdonság megjelenés után azonnal, mélyen leszállított áron, — átjászott hangjegyek pedig féláron kaphatók.

Művirág kellékek

legelőnyösebb beszerzési forrássa.

Képes levelező lapok nagyban és kicsinyben való árusítása. Naponta ujdonságok. Az összes kedveltebb szivarkahüvelyek dus raktára. Igen jutányos áron.

Nyomatványok, valamint könyvkötői munkák gyors és olcsó készítése.

Ugyan-e czég ajánlja

26.000 kötetes

kölcsönkönyvtárát,

(Atzél Péter-utca 1. sz. alatt az udvarban),

hol minden ujdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható, számos kiváló új művel szaporítva.

Kölcsöndíj havi 60 kr., vagy kötetenkint 4 kr. — A könyvek ujak és tiszták. — Jegyzék ingyen.

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Kerpel Izsó.

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű zönség és t. vendégeim szives figyelmét

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel kész

különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. platin, brom, brom-platin, albumin, m. és fényes celloidin stb. papírokon kis től egész életnagyságig. Olaj, aquarell-pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyítások a kedvességéről elősmert gyermek pillafölvételeimet stb.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított áron:

1 életnagyságu nagyított mellkép 30 kor.

6 darab mignon-fénykép 4 kor.

6 darab vizit-fénykép 6 kor.

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb áron.

Szives megrendeléseket mielőbb kérem.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJC

fényképész. Templom-utca, Minerva-palota. Bejárat a m. kir. posta mellett.

Megérkezett!

Megérkezett!

A legjobb minőségű

OROSZ ES CHINAI TE

eredeti csomagolásban és kimérve

kilója 10 koronától 36 koronáig

TÖREDÉK TÉ.

kilója 8 korona.

Valódi jamaikai és belföldi rum

literje 2 koronától 7 korona 40 fillérig üveggel együtt üres üvegek a beszámított árban visszafogadhatók

VOJTEK és WEISZ

tea és rum nagykereskedés

ARADON.

Első aradi gyártelep részvénytársaság felszámolás alatt.

Felhívás.

Társaságunk a **f. év márczius hó 3-án** tartott rendkívüli közgyűlésen feloszolván, a társasági vagyontörvényszerű felszámolása elrendeltetett.

Ennélfogva felkérjük a kereskedelmi törvény 202. §-a értelmében hitelezőinket, illetve mindazokat kik társaságunk ellen bármely igényt támaszthatnak, hogy követeléseiket jelen felhívás harmadszori közzétételétől számítandó hat hó alatt ellenünk érvényesítsék.

Arad, 1900. évi márczius hó 20-án.

Az első aradi gyártelep részvénytársaság felszámolás alatt.

1096

Dr. Singer János orvos és Rozvány György gyógyszerész

Sterilizált gyermektej

gyógy- és pasteurizált tej termelése

ARADON,

Batthyányi és Kossuth-u. sarkán.

Telefon szám 286.

Sterilizált gyermektej. A legjobb gyermektápszer, nélkülözhetetlen oly anyáknak, a kik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálhatják, a csecsemő korának megfelelően hígítva. Teljesen bakterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag, légmentesen lezárt külön palackban, sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál.

1. számú	1—8	napos	gyermeknek	1 napi adag	8 palack	48 fl.	1 palack	7 fl.
2. "	8—30	"	"	1 "	8 "	80 "	1 "	8 "
3. "	30—90	"	"	1 "	7 "	60 "	1 "	10 "
4. "	90—180	"	"	1 "	6 "	64 "	1 "	12 "
5. "	180—több	"	"	1 "	6 "	70 "	1 "	14 "

Pasteurizált tej. Minden kórokozó csiráktól mentes, kitünő minőségű tiszta tej, közönséges használatra. 1 liter 28., 1/2 liter 16., fillér.

Gyomorbetegek részére könnyen emészthető tej. Pasteurizálva felforralás nélkül is élvezhető. 1 liter 60., Fél liter 34 fillér.

Tüdőbajosok részére való tej. A betegek zsirvesztését pótló rendkívül tápláló erejű tej pasteurizálva, felforrás nélkül is élvezhető 1 liter 60 fl. Fél liter 34 fl.

Édes savó. Gyomor és tüdőbetegek részére sterilizálva. 1 lit. 24., Fél liter 16 fl. Diabetikus betegek részére való tej. Cukor nélküli tej sterilizálva. 1 liter 1 korona, 1/2 liter 1/2 korona.

Azonfelül megrendelésre készíttetik minden a gyógyászatban előforduló Gyógytej mint Kephir, Tropon, Somatose stb. tej mérsékelt áron és pontosan készítve.

20% engedményt kap mindenki,

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők részére. Ára tuczonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. Bouts amerio. tucztája frt 3.— 4.— és frt 5.—. **Női óvszerek** Hasso tanár-féle frt 2.—, Mensinga tanár-féle frt 2.50. dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—. **Diana óv** havi kötő nőknek, legjobb a világon, drbja frt 2.50. Kimerítő árjegyzék zárt borítékban, ingyen és bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után.

J. REIF,
Bécs, Brandstätter 3.
1881-ben alapított hírneves higiénia specialista cég. 1860

ki e hirdetésre hivatkozik!

Szép, üde és bájos arcot csak az általános közkedveltségnek örvendő Kriván-féle

Benzoe Tej-Creme

használatát által lehet elérni, melynek hatása bámulatos. Már két-három nap alatt szépít és üdit.

Eltüntet minden arczisztátalanságot és bőrküütségeket. Az arcnak friss üdeséget és éiragadó bájt kölcsönöz. Teljesen ártalmatlan, felelősség mellett ajánlatifk.

Egy tégely Benzoe Tej-Creme 1 korona.
Egy doboz Hattyú-pouder (fehér, rózsá v. crem színben) 1 korona.

Főraktár: **Vojtek és Weisz** Arad és **Török József** gyógyszerháza Budapest. A fenti készítmények törvényesen védve vannak, megrendelhetők mindig friss minőségben a készítő

KRIVÁN JÁNOS gyógyszerháza Világoson.

Csak a világsi várat ábrázoló védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Csomagolás nem lesz számítva; 6 korona értékű rendelésnél frankó szállítás.

Mindennemű fogfájásnál legbiztosabban ható szer a Kriván-féle

UNIVERSAL-FOGOSÉPPEK.

1 doboz használati utasítással 70 fillér. (35 kr.) Kapható minden gyógyszerháza.

Tok. Kriván János gyógyszerész urnak Világos.

Három év óta kinzó fogfájástól szabadultam meg az ön által feltalált és készített „Univerzal” fogcsépek használata által. Mindenki csak sikerrel használhatja. — Arad, 1900. február 2-án.

Tisztelettel B. GEZA s. k.

Ruzsonyi Endre

Andrássy-tér 24., a Hungária kávéház mellett.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses figyelmébe ajánlani

rövidáru-, női pipere-, úri divat, diszműáru, játék- és cipő-raktáramat.

Kérem a nagyérdemű közönséget, szerencsétlenségem bevasárlásaikkal, hogy kivételes áron jó áruimmal olcsón kiszolgálhassam.

Finom női és férfi glace keztyük 80 krtól feljebb.
Férfi nyakkendők és gallérok 15 krtól feljebb.
Női és férfi zsebkendők 60 krtól feljebb.
Férfi, női és fiu kalapok minden árban.
Legszebb szőnyegek 38 krtól feljebb.
Finom férfi ingek 95 krtól feljebb.
Esz- és napernyők minden árban.
Triko és szövet gyermek ruhácskák.
Kötött harisnyák és fuszekli minden árban.
Kötő, horgoló, Strucz és himző pamutok.
Női blousok 80 krtól feljebb.
Női gallér, övek, nyakkendők minden árban.
Szallagok, bársony, plüss, zsinórdiszkek, csipkék és betétek 50% engedménnyel.
Pénztárczák, casseták, tükrök, minden árban.
Chewrau és különböző bőrczipők.
Gyermek bőrczipők minden árban.

Minden e szakmához tartozó árucikk nagy választéka kivételes áron.

Üzlethelyiségem május hó 1-től kiadó, a berendezés eladó.

Tiszteletteljesen

RUZSONYI ENDRE,

Andrássy-tér 24., a Hungária-kávéház mellett. 1052

Speczialista SÉRV-KÖTŐK BEN.

A Keleti-féle cs. és kir. szab. sérv-kötő a legkötelesebb ezen nemben, nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az eddigi sérvkötők hiányát.

Árak:
egyoldalú 6 frt.
ketoldalú 12 frt.

Gyáramban (alapított 1878.) készülnek ezenkívül: mülábak, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók, (Hessing-féle rendszer), orthopédiai fűzők, háskötők, görcsérharisnyák és mindenféle gummiárak urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J. mű- és orvos sebészeti kötőszerek-gyáros

BUDAPESTEN, IV. Koronaherczeg-utca 17.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 2791

Szőlőmivelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott

önműködő

ugy hordozható, mint kocsira szerelt

„S y p h o n i a“

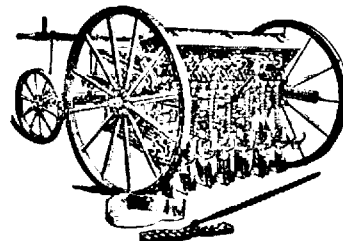
feeszkendők, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyuzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázhatatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű

„AGRICOLA“

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon vagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartóság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.

A lehető legnagyobb munka-, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és szalmaprések- kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kir. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

több mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve. — Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. Képviselek és ismét-eladók alkalmaztatnak.

Kufeké gyermeklisztjét

MAGYARORSZÁG, AUSZTRIA, NÉMETORSZÁG stb. LEGELSŐ-HOZZÁÉRTŐI AJÁLJAK LEGJOBBAN TÁPLÁLJA A GYERMEKET TEJHEZ VALÓ LEGJOBB POTLEK

Kapható gyógyszerárakban és drogistáknál KUFÉKE R. WIEN VI/2

GYOMORÉS BELBETEG GYERMEKEK ÉTEL-RENDEJÉN LEGJOBBAN BEVALIK

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és lágyvá teszi. Egy tégely ára 35 kr. Serail-szappan egy drb. 30 kr. Serail-hőlgypor egy doboz 70 kr. Kitűnő és valódi Epezsappan egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség

gyógyítására ezrek mennek Karisbadba holott ezt a cselelthet is elérhetik Rozsnyay M.

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTVÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapestben: Török József és dr. Egger Leo „Nádor“ gyógytárában, valamint minden magyarországi gyógytárban.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemetesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másékevvel bevenni nem tudják a Rozsnyay M.-féle

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumében pályadíjjal koszorúzott. Értékellen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a ROZSNYAY M.-féle pályakoszorúzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján Rozsnyay Mátyás nevével aláírása olvasható.

Idegesség, vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat Rozsnyay

Vasaschinabora,

mely saját természetű ménesi édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Bécs 1894.

Arany érem.

Budapest

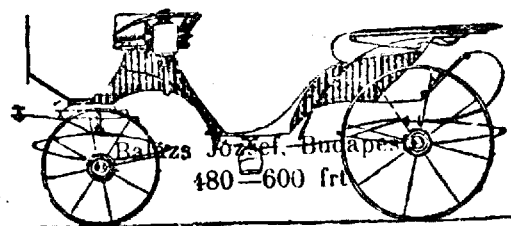
Milleniumi nagy érem.

Csász. és kir. szabadalom 14.583. sz. alatt.

BALÁZS JÓZSEF

KOCSIGYÁRTÓ,

ARAD, KÖLCSEY-UTCA II. SZ. (Templom-utca sarkán.)

480-600 frt

Miután Aradvárosában ezen iparág eddig tökéletes szaktudatában még nem volt kifejlődve, ennél fogva bátorkodom a n. é. közönségnek tudtára adni, hogy ezen pályán Bécsben és Budapesten 30 éven át sikerrel versenyeztem; az utóbbi 18 éven át Budapesten mint hírneves kocsigyáros híreben a leg szebb kivitelű kocsikat készítettem, azért is a gyártmányaim nagy érmekek lettek kitüntetve. A sorsomnak az volt az akarata, hogy Aradon is tehetségem ismertté tegyem, ennél fogva készséggel elvállalom bármilyen legfinomabb vagy egyszerűbb kivitelben új kocsik elkészítését ezenkívül összes kocsijavításokat u. m. kovács, bogárn, nyerges és fényező munkákat legártóssabban és legszebb kivitelben lehetőleg legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett pontosan elkészíték. Kész új kocsik valamint már használt de jó karban lévő különféle formájú kocsik raktáron eladásra állanak.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD, Szabadság-tér 19.

Ujdonságaink tavaszi kelmékben

dus választékban megérkeztek. Mintákat vidékre bérmentve küldünk.

Szőnyeg, függöny, paplan, matracok a legjobb minőségben és nagy választékban kaphatók

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
ARAD.

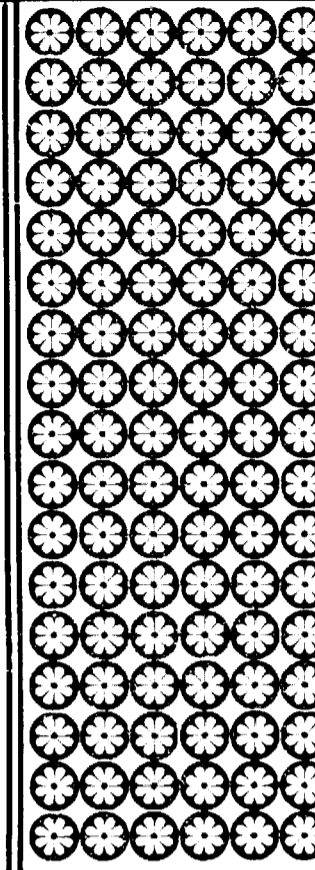
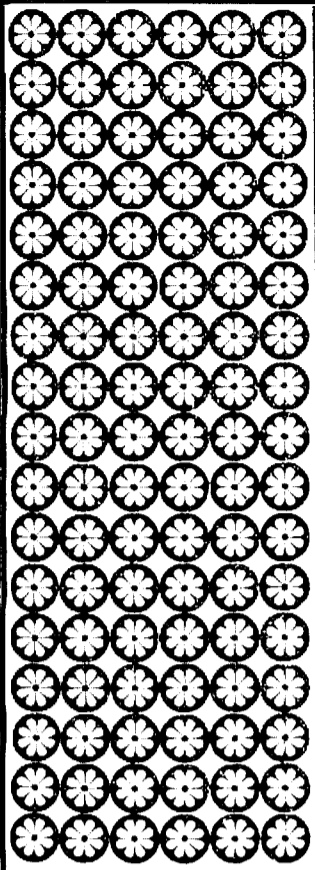
Prágai glace női kesztyűk három gombbal, párja 85 kr.

Valódi Carlsbadi női glace kesztyűk 4 gombbal, párja 95 kr.

Rosenblüh H. és Társa ARAD.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
ARAD.
Vászon és asztalneműk, törülközők, damasztok, menyasszonyi kelmények szolid kivitelben és dus választékban állandóan raktáron vannak.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
ARAD.
Fegyhabban kötött gyermeknői és férfi harisnyáinkat dacára a folytonos áremelkedéseknek előnyös vértel folytán továbbra is régi árjegyzékünk szerint árusítjuk.

lehetővé tessék, hogy a szobák a mázolás alatt is használhatassanak, mivel a **lellemetlen szar** és a lassú, ragados száradás, mely az olajfestékek és az olajlakknak sajátja, **elkerülte**ttik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga véggezheti a mázolást. A palló nedves tárgyakkal feltörölhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett azobapalló-fény máz,
sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték födi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. **Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolás stb. van azután**

tiszta fény máz (színezetlen)
uj pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem födi el a famasztrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetdmtr. (két közep-nagyságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégére s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint **1850. éve létező gyártmányt** sokfelő utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a céznek meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,
a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Arad: Lázár Gyula, Ladányi László.
B.-Gyula: Fehér István.
Brád: Ábrahám István.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.
Arad: Ladányi László, Árpád-tér.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.
Arad: Ladányi László, Árpád-tér.

1899. V. 355—2. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagy-halmágyi kir. járásbírósg 1899. év V. 355/1. sz. végzése következtében dr. Román István ügy-áttal képviselt Ádám József javára Schweiger József ellen 310 kor. és jár. erejéig 1900. évi január hó 25-én fogatosított biztosítási végrehajtás alkalmával lefoglalt és 947 koronára becsült szobabeli butorok és vízhasználati jogokból álló ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a n.-halmágyi kir. bíróság 1899. V. 355—2. sz. végzése folytán 310 korona tőkekövetelés, ennek 1899. évi novem-

ber hó 11. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 91 kor. 20 fillérben bíróság már megállapított költség erejéig Nagy-Halmágyon végrehajtást szenvedő házában leendő fogatosítása céljából határidőül 1900. évi április hó 3-ik napjának d. u. 2 órája kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is elfognak adni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt N.-Halmágyon, 1900. évi március hó 22. napján.

Róth István,
kir. bir. végrehajtó.

1211

340—1900. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kisjenői kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kisbirtokosok orsz. földh. int. végrehajtónak, Vig Mihály és neje végrehajtást szenvedő elleni 185 K. 82 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kisjenői kir. bíróság területén levő, Simonyifalván fekvő, a simonyifalvi 452. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 1—5. r. 1025., 1026., 1378., 2519., 1649. hrsz. a. irt ingatlanok s az ezután járó 1365 □-öl legelői illetményre az árverést 3200 Koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi április hó 18. napjának délelőtti 11 órakor Simonyifalva községházánál megtartandó nyilvános

árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a végrehajtók kivételével az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 320 Koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn, 1900. évi január hó 15. napján.

A kisjenői kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság.

Tabajdy,
kir. it. táb. bír.

1203

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsírtmentes készítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is tőde bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetői szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánltatnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt. szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltenek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

— Elsőrangú látványosság! —
Aradon, a Boczkó-utca végén, a vörös ökrrel szemben látható a

Plastikai panopticum

Nagy történelmi és mechanikai Muzeum

életnagyságu önműködő és élethű műalakokkal a múlt és jelenből, a legnevezetesebb szereplőket ábrázolva.

— Belépti-díj: 10 kr. —

Naponta nyitva reggel 9 órától este 10 óráig, este fényes világítás mellett. — A muzeum a legnagyobb pompával és fényvel van berendezve.

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik, mély tisztelettel

WERIN R., igazgató.

Bővebbet a nagy falragaszok.

Olcsó amortisationalis pénzkölcsönök.

A n. t. földbirtokosok és aradbelvárosi háztulajdonosok figyelmébe ajánlom, miszerint általam a legmagasabb értékarányig nagyon előnyös feltételek mellett juthatnak

olcsó törlesztéses kölcsönhöz 15-50 évi amortisatlóra.

Előre semmi díjat nem számítok, régibb tartozásokat convertállok, u. sz. kívánatra a bekebelezés költségeit is előlegezem.

Midőn hivatozom arra, hogy több év óta nagyon számos kölcsönvevőnek igényeit azoknak legnagyobb megelégedésére elégítettem ki, kérem tisztelettel a n. é. földbirtokos és háztulajdonosokat, miszerint Önön maguk érdekében ügyeikkel teljes bizalommal forduljanak hozzám.

A kölcsönök 4%, 4½ és 5%-os kamatozásúak.

Daczára a jelenlegi rossz pénzügyi viszonyoknak, az általam eszközölt kölcsönök igen előnyösek.

SZÜCS F. VILMOS

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL KÖLCSON INTÉZETE
ARADON, Fő-ut 5. szám, a Széchenyi malom átellenében.

241/1900. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a battonyai kir. járásbíróság 1899. Sp. 561/6. számú végzése által Luid Balázs végrehajtató javára, lak. M.-Bánhegyesen végrehajtást szenvedett Szalai József ellen, lak. M.-Bánhegyesen, 400 korona tőke, és eddig összesen 220 kor. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1010 koronára becsült jószágok és gazdasági eszközök stbiből álló ingóságok felülfoglaltató hitelező kielégítésére is, amennyiben törvényes zálogjogot nyertek volna nyilvános árverés után eladatnak.

Mely árverésnek az 1899. Sp. 561/6. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis M.-Bánhegyesen alperes lakásán leendő eszközölésére 1900. évi április hó 10-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-a értelmében, kik az árverésről rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírottál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bérbe- vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t. cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek az árverés megkezdéseig alulírottál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törvény-czik 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Battonyán, 1900. évi márczius hó 15. napján.

Gróff K.,

1206 kir. bir. végrehajtó.

Valódi gyapju szövetek 1900. tavaszi és nyári idényre.

Egy vég 3.10 méter hosszú, teljes uriöltöny kabát, nadrág és mellényre } 6.50 frt finom
7.50 frt finomabb
8.50 frt legfinomabb. 14

Egy vég fekete kamgarn legfinomabb minőségű szalon öltönyre 10 frt. Továbbá feltűtő, kabát és nadrág szövetek vannak raktáron, rendkívül olcsó árban. — Megrendelésnél elegendő a mérték, szín és ár megadása. Meg nem felelő árut becserejlünk, vagy a pénzt vissza adjuk.

Weisz Jakab és Társa • posztó gyári raktár

Budapest, József-körút 81/a.

7408—1899. tkvi sz.

Árverési

hirdetmény kivonat.

A borosjenői kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pless Sámuel borosjenői Bodorlo Antal Gyarmatai, Pankotai népbank, Kaufmann Ignácz, pankotai, Curtutiu Mózes aradi, Pinta János pankotai lakos és a Victoria takarékszövetkezet aradi végrehajtónak, Butz Tódor Gyarmatai lakos végrehajtást szenvedő elleni 74 frt és több rendbeli tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék a borosjenői kir. járásbíróság területében fekvő és a Gyarmata községi 57. sz. tkvben A. I. 248. 268. 577. 578. 107. 108. hrzi számú ingatlan 616 frt és a gyarmatai 157. számú tkvben A. I. (403. 404.) 497. hrzi szám alatt foglalt és Szigetye Gyorgye tulajdonát képező ingatlan 298 frtban megállapított kikiáltási árban az 1900. évi május hó 2. napján d. e. 10 órakor Gyarmata községhezáránál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni u. m.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígért nem tétetik az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át,

vagyis 61 frt 60 kr., készpénzben vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésével kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december 6-ikán 39425. igazságügyminiszteri sz. alatt kelt rendeletében előírt módon a buttyini m. kir. adóhivatalnál, mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróság telekkönyvi hatóságánál és Gyarmata, Moroda és Szőlős-Csigerél községek elöljáróságánál megtekinthetők.

Borosjenőn, a kir. járásbíróság tkvi hatósága 1899. évi december hó 16-ik napján.

1095

Bittó, kir. járásbíró.

Irnok kerestetik,

ki a jegyzői teendőben, főleg az anyakönyvvezetésben kellő jártassággal bír s mint helyettes kinevezhető lehessen, havi 30 korona fizetés és teljes ellátás mellett alulírottál alkalmazást nyerhet; oklevéllel bírók előnyben részesülnek.

Jószáshely, 1900. márc. 22.

1099

Karátsonyi,

körjegyző.

2977—1899. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Klein József battonyai lakos végrehajtónak, Ordodi Mihály m. pécskai, végrehajtást szenvedő elleni 42 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tszék, a pécskai kir. járásbíróság területén lévő, m.-pécska határában fekvő, az M.-Pécskai 1738. sz. tkvben A I. 2. sorszám alatt felvett ingatlanra az árverést 1285 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi május hó 16-ik napján d. e. 10 órakor ezen telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartósnak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 128 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán a kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi november hó 10. napján.

Dr. Jakó

kir. aljbíró.

1205

1898. Sp. 49—12. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a n.-halmágyi kir. járásbíró-ság 1898. évi 3847—97. sz. vég-zése következtében dr. Román István ügyvéd által képviselt Kol-ledda Szibinka és Pfeifer Lipót ja-vára Butár Nikulae és társai ellen 220 kor. s járulékaik erejéig 1897. évi december hó 27-én foganato-sított kielégítési végrehajtás al-kalmával lefoglalt és 1208 koro-nára becsült széna, szalma, serté-sék, kocsik, felülépitmények és szarvasmarhákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a n.-halmágyi kir. bíróság 1898. Sp. 49—12. sz. végzése folytán 220 kor. tőkeköve-telés, ennek 1896. évi július hó 5. napjától járó 5% kamatai, és eddigi összes biróilag már meg-állapított költség erejéig, Bo-desden végrehajtást szenvedők la-kásán leendő foganatosítása cél-jából határidőül 1900. évi márczius hó 27-ik napjának d. u. 3 órája kitűzetik és ahhoz a venni szán-dékozók oly megjegyzéssel hivat-nak meg, hogy az érintett ingosá-gok az 1881. LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mel-lett a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

A törvényes határidő a hirdet-ménynek a bíróság tábláján tör-tént kifüggesztését követő naptól számított.

Kelt N.-Halmágyon, 1900. évi márczius hó 13. napján.

Róth István,
kir. b. végrehajtó.

1210

A fogak legkitünőbb óvszere:

a régóta fényes sikerrel használt

D. Rob. Greensill-féle szájviz!

Eredetisége ezen védjegyről megismerhető.

Egy üveg ára 80 fillér.

Kapható minden gyógyszerár, drogueria és illat-szer-kereskedésben. 54

Főraktár: Dankovszky Istvánnál Budapest, V., Wurm-utca 3.

BRASSAY TESTVÉREK

derékfűzők nagyraktára

ARADON, Forray-utca.

Ajánlják a tavaszi idényre

drill, áttört, battiszt, csipke, selyem, Masztik és Köper

fűzőjeit.

A raktár tulhalmozottsága folytán rövid fűzők félárban adatnak el.

A tavaszi és nyári idényre

megérkeztek a legujabb fűzőnek való szövetek, melynek szives meglátására felhívjuk a nagyér-demű hölgyközönséget.

Fűzők javítását és tisztítását elvállaljuk.

Tisztelettel

BRASSAY TESTVÉREK.

879—1900. tkvi sz.

Árverési hirdetés kiegészítő.

A battonyai kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Krammer Rozália h.-vá-sárhelyi lakos végrehajtónak Szalai István m.-bánhegyesi lakos végrehajtást szenvedő elleni 616 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a sze-gei kir. törvényszék (a battonyai kir. járásbíró-ság) területén lévő, M.-Bánhegyes községben fekvő, a m.-bánhegyesi 277. sz. tjkvben A + 378/c. hrzi sz. alatt felvett ingatlanra az árverést 2700 koroná-ban, ezennel megállapított kikiál-tási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanra az 1900. évi április hó 24-ik napján d. e. 11 órakor M.-Bánhegyes köz-séghezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tar-toznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 270 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminis-ter rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-kepes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előle-ges elhelyezéséről kiállított sza-bályszerű elismervényt átszolgál-tatni.

Kelt Battonyán, 1900. évi már-hó 9. napján.

A battonyai kir. járásbíró-ság mint tkvi hatóság.

Szell,
kir. albiró

1204

Nelkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J. VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI

Évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon a kevés azon család, a hol ez a páratlan házi-gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajok-nál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek a dugulásnak következményei, mint például zavar az epesering-sben, májfájdás, székeltelenség, köhögés, arnyer stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyá-korolnak vérszegység esetében s az ebből származó bajoknál, mint idegesség, fejfájás, sápkó stb. E vértisztító labdacsook nagy előnye, hogy székletben hatnak, fájdal-mat nem okoznak s így a leggyógyosabb szervezettel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

Használati utá-talás mellékelve.

1 doboz, mely 15 labdacsoból áll 21 kr.
1 tekerés, mely 6 doboz 1 fnt 65 kr.

A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tekerés	1 fnt 25 kr.
2 tekerés	2 fnt 30 kr.
3 tekerés	3 fnt 35 kr.
10 tekerés	9 fnt 20 kr.

Egyedüli készítő és szétküldési főraktár:
Pserhofer J. gyógyszerész
Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségüknek fogva a labdacsook a legkülönbözőbb alakokban és névvel alatt utanozta k. tenát mindenki csak Pserhofer J. vértisztító labdacsokat kárhoz, s csak azok valódiak, amelyek dobozaik fedelén piros színen „Pserhofer” kézírása látható.

Nelkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Özv. Schwemmer Emánuelné
fő-k-üzletében

Vörösmarthy-utca 2. és Hunyady-utca 1. sz.

? Megérkezett ?

10000 mtr.	foulard szatén méterje 10 kr.
20000	fin. női ruhaszövet mtr. 20 krtól feljebb.
3500 drb.	finom rumburgi vászon.
5000	gyapju, ágy és asztalterítő.
10000 mtr.	fekete ruhaszövet, utolsó divatu.
5000	színes és fekete legujabb divatu selymek.
5000	finom szatén madrasz gradli.
5000	fehér damaszt asztalterítő (igen alkalmas vendéglősök részére.)
5000	garnitúra legjobb gyártmányu abrosz és szalvetta.
2000	tcz. ajouros damaszt törülköző.
200	ajouros kávé garnitúra, fehér és színes.
5000	tcz. legfinomabb férfi ing 80 krtól feljebb.
5000	tcz. különféle legfinomabb férfi és női zsebkendők 65 krtól feljebb.
3500 drb.	finom férfi kalap 80 krtól feljebb.
8000	finom férfi és női nap- és esőernyők.
10000	tcz. finom férfi nyakkendők 15 krtól feljebb.
10000	pár finom férfi, női és gyermek czipők.
	Férfi, női és gyermek keztyük 10 krtól feljebb.
	Valódi perzsi és smyrnai szőnyegek dus választékban.

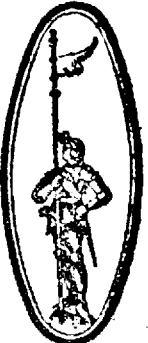
Legfinomabb angol szövetből őszi és tavaszi kabát (selyem bélésel)... .. fnt 9.50.

Nagy választék finom női gallérokban ... 80 krtól feljebb.

Teljes tisztelettel

Özv. Schwemmer Emánuelné,
Vörösmarthy-utca 2. és Hunyady-utca 1. szám.

Bejegyzett

Védjegy
„Vas lovag”

Puha padlóknak legkitűnőbb és elismert legjobb fénymás a valódi

Linoleum padló zománcz.

A Linoleum padló-zománcz egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmúlhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. számú sötétbarna és 3. számú mahagonibarna.

Nagy elterjedtségénél fogva

■ **Linoleum padló-zománczunkat** ■

különböző hasonhangzásu mevedk alatt értéktelen utánzatokkal hamisítják, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zománczot, a törv. bejegyzett „vas lovag” védjeggyel

Eisenstädter Testvérek

lak- és festékgyára, Bécs.

Főraktár Aradon: Steinitzer N. czégnél.

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlv **fiatal emberek** részére csóbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a legcélszerűbb és legjobb a

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr. postán bérmentve, a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr. 208

Gyógyszertár a Nádorhoz,

Budapest, VI., Váci-körut 17. sz.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépítőszertnek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által fel-talált **Ibolya-crème** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fo-gadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomán lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biz-tositom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitűnő tisztánlattal Marselzky Adél.

Szeplő, májfoltt, bíbircs bőrvörösséget és mindennemű arczisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-téle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fe-hér, rózsá és crém színben 60 kr.

Hajós- **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arc-, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, mosdóvíz és rózsá színében tündöklő varázsgos színt kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvé-nyes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Olcsó kerítések!

211

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítés gyára

Budapesten, VIII. kerület, Üllői-ut 48. sz.

Gyárt és szállít: gép- és kézi sodronyfákat, tűskés sodronyt, pánthuzalt: erdők, vadaskörtek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrások, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfórat és kovacsolt vasból: ugyiszintén díszes virággy- és gyepkerítéseket és favédő-ko-sarakat. Továbbá föld- és kavicsrostákat; szőlőbogyó-zástákat, magtárolók-róstályokat; ökö-szárkosarakat; szikrafogókat; gabonaválasztó-hengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpennyel való ellátását. Rostaszöveteket és fonatokat készítenek.

Arjegyzékek és költségvetések ingyen. ● Jutányos és pontos kiszolgálás.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazok, kik az 1900. évi tenyésztésre ingyen selyemzetét kívánják, hogy a polgármeistere hivatalban jelentkezve- get az ott kitett ivre feljegyezzék.

Később jelentkezők kevesebb petére tarthatnak igényt, jelentke-zés a pete átvételére kötelező. Az ingyen petéket átvevők kötelezik magukat:

1. Másztól petét el nem fogadni.
2. A nyert pete mennyiségét kizárólag gubótermelésre fordítani.
3. A gubótermelését a selyemtenyésztési felügyelőség megbizottjának s nem másnak át-adni.

Az elsőosztályu gubók kilo-grammonként 2 koronyá 20 fillér-jével, a II-od osztályuak 1 koronyá 20 fillér-jével, a selyemtenyésztési felügyelőség megbizottjának s nem másnak át-adni.

Azok, a kik a gubókat bárki másnak eladnák, később meghatá-rozandó összeg erejéig megfognak büntettetni.

Aradon, 1899. évi január hó 9.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

VÁLLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE.

D. WÄGNER ÉS TÁRSAI

Egyesült gyárak

Mint Beteti Társaság

BUDAPEST.

GYÁR és IRODA: IX, TINÓDY-UTCA 3,
a Gizella-malom mögött.

Fiók: BÉCS.
XVIII, Schopenhauerstrasse 45

ARJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

SIEMOS KITÜNTETÉS

TELEFON SZENSÁV

JÉGSZEKRÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK ÉS PINGZEFELSZERELÉSI GYIKKEK

Kitűnő jó tegyházl kötött harisnyák.

„Equitable“

gyesült államokbeli életbiztosító-társaság.

Alapított 1859-ben.

Budapest, 1900. február 12-én.

Kivonat az 1899. évi jelentésből.

Vagyon az 1899. év végén	Kor. 1.400.956.430
Felesleg az 1899. év végén	„ 305.587.385
Összbevétel az 1899. évben	„ 269.391.000
Kötvénybirtokosoknak kifizetett az 1899. évben	„ 120.537.705
Uj üzlet az 1899. évben	„ 1.016.509.160
Biztosítási állag az 1899. év végén	„ 5.272.082.110
Kötvénybirtokosoknak az intézet fennállása óta kifizetett	„ 1.615.953.650

Ajánlatokat úgy az élet-, mint a járadék-biztosítás minden formájára a legolcsóbb díjtételek s legkedvezőbb feltételek mellett elfogad magyarországi igazgatóság: **Budapest, VI., Váci-körút 35. sz.**

56
kintélyes képviselők az ország bármely részében alkalmazhatók.

Legolcsóbb árak! ————— Legnagyobb választék!

Sieburger és Társa

Első magyar papir-kárpit-gyár

————— BUDAPEST. —————

Raktár: V. ker., Fürdő-utca 8. ♦ Gyár: III. ker., Lajos-utca 9.

Ajánlják a legnagyobb választékban raktáron levő legolcsóbb, valamint drágább saját gyártmányu legfinomabb angol, francia, japán

papir-kárpitokat a legdivatosabb kivitelben

lakások, irodák, kávéházak, szállodák, vendéglők, fürdők, továbbá

nyáralók legizlésebb díszítésére.

idéri megrendelések a leggondosabban lesznek eszközölve és kívánatra saját munkásainkat küldjük a kárpitozás végzésére.

Mintakönyvekkel, valamint költségvetéssel a legkészségesebben szolgálunk. 74

Szolid munka! ————— Pontos kiszolgálás!

Szolid elv! — Pontos kiszolgálás!

Ifj. Kopetkó Károly

ARADON,

Minorita-palota. * (Templom-utca.)

Megérkeztek:

Tavaszi és nyári idény-ujdonságaim,

u. m. i.

Női-ruha kelmék, selymek, dísz tárgyak, kitűnő jó minőségű biztos szintartó cretonok, zephirek, battistok és selyem áttört zephirek nagy választékban.

Remek szép selyem- és csipke napernyők.

Kitűnő jó minőségű vásznak és

Schroll-féle chiffonok.

Plisserozás és gouvelierozás bármily szeles elvállaltatik.

Remek szép fésli-nyakrendők.

883—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a kőrödzőknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényben levő intézkedéseket tartalmazó 397. számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi február hó 28-án.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

656—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy kőrödzőknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényes intézkedéseket tartalmazó 393. számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi február hó 13.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

2512—1900.

Hirdetmény.

A vető és fűmagvakat vásároló közönséget értesítem, hogy az 1895. évi XLVI. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott 38286—96. számú földművelésügyi miniszteri rendelet 8-ik §. értelmében a vető és fűmagvak árusításával foglalkozók a következők szigorú betartására vannak kötelezve.

Vető- és fűmagvak alatt értetnek az országban a mezőgazdasági termelés tárgyát képező, vagy e célra máshonnan behozott kultúr növények: általában kereskedelmi, ipar-, gyógy-, kerti- és takarmánynövények, valamint a fűvek magvai, úgyszintén az erdei magvak is, melyek termelés céljára iparszerűen forgalomba hozattak, illetve kínálnak vagy árultatnak.

A vető- és fűmagvak iparszerű forgalomba hozatala, illetve kinalása és árulása 10 kgr.-on felüli mennyiségekben a következő szabályok szerint történjék:

A vető- és fűmagvak csakis az eladó nevének, az illető mag fájának, illetve válfájának és származásának (ha ehhez valamely tulajdonság van kötve), valamint az illető mag tisztaságának (súly szerint) % -ban, úgyszintén csirázó képességének (szemek száma szerint) % -ban való határozott megjelölése mellett hozhatók forgalomba. Ha a mag válfaja vagy származása az eladó előtt ismeretlen, ezt különösen kijelenteni, illetve megjelölni tartozik.

A tisztaság és csirázó képesség % számai külön-külön meghatározott számmal jelölendők; tehát pl. a tisztaság ekként 85—90% nem jelölhető.

Ezeknek a megjelöléseknek az eladó részéről irásban meg nem rövidített szavakkal, a számjelek tisztán kiírva és pedig vagy az ajánlatban, kötleveiben vagy számlában, vagy esetleg külön értesítőnyelvben, a kicsinybeni vagy közvetítő útján eladásoknál magán a zsákon (burkolaton) le nem törölhető vagy egy könnyen el nem távolítható módon kell megtörténni. A mennyiben ez nem magán a zsákon (burkolaton) történik, a zsákoknak az eladó nevének, vagy cégjegyén kívül még egy más oly jellel kell megjelölve lenni, melynek alapján az árjegyzékben, ajánlatban, kötleveiben, illetve számlában vagy külön értesítőnyelvben jelzett árú azonossága kétségtelenül megállapítható legyen.

A vető- és fűmagvak szállításánál, az erre használt zsákok (burkolatok) az eladó pecsétjével (ólomzár) zárandók le, ha csak erre illetékes állami magvizsgáló állomás részéről ólomzárólva nem volnának.

Mindazokban az esetekben, melyekben vető- és fűmagvak magkereskedők részéről számla vagy más külön írásbeli értesítőnyelv mellett szállítatnak, kötelező az eladó magkereskedő az A. melléklet szerinti nyomtatvány*) egy példányát csatolni, melynek a szállított vető- vagy fűmag burkolatán alkalmazott jel, a mag fájának, illetve válfájának, származásának, valamint tisztasági és csirázóképességi %-ára vonatkozó kötelező megjelölés kiütetésére szolgáló rovatait az eladó kitöltheti.

Vető- és fűmagvaknak, mint „nyersárúnak“ termelők részéről magkereskedők részére történő eladásoknál és a magkereskedők egymásközötti forgalmában a jelen határozmányok — az illető magvak fájának, illetve válfájának, valamint eredetének vagy származásának megjelölésén kívül — nem kötelezők. (L. 6. §. 2. pontját).

Lóher- és luczerna-magvakat, ha azok nem teljesen arankamentesek, természetesen céljából forgalomba hozni tilos (1894. XII. t. cz. 51. §.) úgyszintén az egyéb vetőmagvakat is, ha azok a mezőgazdaságra (növénytermelésre) káros gyomok magvait tartalmazzák.

A vető- és fűmagvaknak az eladó részéről kötelezően megjelölt és ezzel biztosított legkisebb tisztasági és csirázóképességi %-ára való ellenőrző vizsgálatoknál úgy a tisztaságban, mind a csirázóképességben külön-külön mutatkozó 5%-nyi hiány meg van engedve. Ha pedig a vizsgálat esetleg a tisztaságnál a fentírt nagyobb hiányt, a csirázóképességnél ellenben a biztosítottnál magasabb %-ot talál, vagy megfordítva, ezen esetekben a biztosított legkisebb tisztasági és csirázóképességi %-ok számainak 100-zal osztandó szorzatával szemben, a vizsgálat által talált két számadat ugyan e számtani eredménye a fűmagvaknál 10%-nyi, a többi vetőmagvaknál pedig 5%-nyi hiányt mutathat.

Figyelmeztetem tehát a közönséget, hogy vető vagy fűmagvak vételénél óvatosan járjon el s hogy a kereskedőtől az illető mag fájának, illetve válfájának származásának valamint a mag tisztaságának úgyszintén csirázó képességének % -ban való határozott megjelölését és mindezekért a szavatosság elvállalását követelni jogosítva van.

Arad, 1900. február 15.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

*) A magvizsgáló állomásokról szerzendő be.

Szabott árak!

Kassowitz Fülöp

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Telefon 324. ARADON, Andrásy-tér 9. szám. A minorita templom átjárójával szemben. Telefon 324.

Van szerencsém m. t. vevőimnek valamint a nagyérdemű ruhát vásárló közönségnek szives tudomására hozni, hogy a tavaszi idényre megérkeztek **legujabb kifogástalan szabásu és elismert jó minőségű** férfi, fiu és gyermekruhák, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig, nagyon jutányosan, szabott árak mellett, úgy hogy t. vevőim igényeit mint eddig úgy ezután is minden tekintetben kielégíteni lesz főtőrekvésem. — Mérték szerinti rendelésekre nagy választék honi, angol és francia szövetekben, melyek 48 óra alatt pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel **KASSOVITZ FÜLÖP.**

Szabott árak!

Szolid és pontos kiszolgálás.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Hirdetmény.
Zaránd község tulajdonát képező egy bika április hó 4-én d. e. 10 órakor a község házában nyilvános árverésen el fog adatni.
Zaránd, 1900. márczius 23.
Zachariás Dezső, Kurta Mihály, jegyző. bíró.

Forray-nagy-iratosi körjegyzőségénél
egy a jegyzői teendőiben jártas **jegyzői irnok**
azonnal alkalmazást nyerhet
100 korona évi fizetés s mosás és ágyneműn kívül — teljes ellátás mellett.
Zachariás Árpád, körjegyző.

Erős
igás lovak,
jó karban lévő
igás kocsik
és lószerszámok
néltányos áron eladók
az 1091
első aradi gyártelep részvénytársaságnál
ARADON.

TAUCZON
a legközelebbi országos
vásár
folyó évi márczius hó 31-én és
április hó 1-én
tartatik meg.

Zálogtárgyak
elárverezése.
Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy
ékszer-tárgyak
1900. évi április 4-én,
ingóságok
1900. évi április 5-én,
délelőtt 8 órakor a tekintetes város kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon
1900. január hóban esedékes zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük nem hosszabbítottak, legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.
Weisz Dávid.

A kovaszinczi jegyzőségénél
egy a jegyzői teendők, főleg az adóügy kezelésében kifogástalan jártassággal bíró egyén
folyó évi ápril hó 1-től
alkalmazást nyerhet.
Fizetése a községi pénztárból havi 20 frt vagyis 40 korona, magatartása és szorgalmához képest fizetésemelésre is számíthat, mosás és ágyneműn kívül teljes ellátás.
Kovaszincz, 1900. márcz. 20.
Buftea Miklós,
jegyző.

1900. Tavaszi idény. 1900.
Legnagyobb választék bel- és külföldi szövetekben
Telefon 369. szám.
Mérték utáni megrendelések pontosan eszközöltetnek.
Holtzer József uri szabó, Aradon
Vörösmarthy-utca 1. szám
Dívtos szabászat. kitűnő munka.
Nagy raktár: kész férfi-, fiu- és gyermek felöltőkben. Hawalock, ulster gummi köpönyeg, turista-, sport- és vadászruhák, libériák minden kivitelben. — Feltűnő olcsó árak!